

CZYTANE MIĘDZY WIERSZAMI str 14

ECHO TYGODNIA**ECHO
WEEKLY**Niezależny magazyn dla każdego
Nr 70 Toronto 9 - 15 lutego 1984

24 strony

Cena \$1.00

**OJCIEC ŚWIĘTY:
POLSKA
BĘDZIE TAKA
JAKĄ JĄ STWORZĄ
POLACY**

Korespondencja z prywatnej kaplicy Jana Pawła II

W pierwszą niedzielę lutego, w Bazylice św. Piotra w Rzymie, odbyła się jeszcze jedna uroczystość obchodów Jubileuszowego Roku Odkupienia. W koncelebrowanej mszy św. uczestniczyło czterdziestu przedstawicieli Kościołów Wschodu, osmiu biskupów i sześciu arcybiskupów, reprezentujących kościoły grecki, ukraiński, rosyjski, rumuński, bułgarski, jugosłowiański, włosko-grecki i albański.

W kilka minut po godzinie dwunastej, Jan Paweł II ukazał się, jak co niedziela, w oknie swej prywatnej biblioteki, by przemówić do ponad trzydziestu tysięcy wiernych i turystów, zebranych na placu św. Piotra, odmówić z nimi modlitwę Anioł Pański i udzielić im apostołskiego błogosławieństwa. Gdy ucichły oklaski, Ojciec Św. po krótkiej katechezie o Arce Nowego Przymierza, mówił o alarmującej sytuacji w Libanie.

W tłumie była też grupa Polaków z Warszawy i Gdańska, którą przyjął Ojciec Św. na specjalnej audyencji w sobotę, w Watykanie.

Młodzież z dwu parafii w Gdańsku obecna była w prywatnej kaplicy Ojca Św. Jana Pawła II, który odprawił dla niej mszę św. Następnie Papież spotkał się z tą grupą, wśród której byli śpiewacy i tancerze.

W imieniu młodzieży z parafii św. Bartłomieja w Gdańsku, prowadzonej przez Jezuitów, serdecznie powitał Papieża ojciec Rybczyński, składając Mu wyrazy czci i oddania. Pielgrzymom tym towarzyszyli też inni, z parafii św. Brygidy w Gdańsku.

Witając się z nimi, Ojciec Św. powiedział: Przybywacie z parafii św. Brygidy, bardzo Was proszę, abyscie pozdrowili waszego proboszcza, wszystkich księży, wszystkich parafian, do których należy także pan Wałęsa. Wszystkich pozdrowcie. Cały Gdańsk pozdrowcie.

Gdańsk, do którego nieraz jeździłem jako biskup i kardynał z Krakowa. I w kościele św. Brygidy byłem jeszcze wtedy, kiedy kościół był w ruinie, kiedy się dopiero zabierali do odbudowy ()

Procz tego z młodzieżą gdańską miałem szczególne kontakty. To znów inna parafia, z której prawie co roku przyjeżdżała grupa młodzieży () Przyjeżdżali do Krakowa, do błogosławionej królowej Jadwigi () Te kontakty między Gdańskiem a Krakowem bardzo głęboko mi utkwily w sercu.

Teraz się przenieśli na odległość Gdańska i Rzymu. Jestem wam bardzo za to wdzięczny, całej gdańskiej młodzieży. Przede wszystkim waszemu środowisku, waszej szkole, to znaczy szkole muzycznej, szkole baletowej, które tutaj są reprezentowane, waszym wychowawcom, nauczycielom, profesorom, waszym duszpasterzom, zwłaszcza ojcu Rybczyńskiemu, który w tym roku obchodzi

dwudziestopięcioletnie kapłaństwa, który z tak wielkim wzruszeniem przemawiał.

Pragnę podkreślić, że jako młodzież ze szkół specjalnych, to znaczy o specjalnym profilu, ze szkół artystycznych, przygotowujecie się do zadan ważnych dla kultury narodowej. A kultura narodowa ma ogromne znaczenie dla utrzymania tożsamości bytu narodowego, świadomości narodowej, po prostu dla bycia sobą.

Ja to nieraz podkreślałem, w czasie pobytu w Polsce, w czasie pierwszej i drugiej pielgrzymki do ojczyzny, a także na innych miejscach zwłaszcza przemawiając do zgromadzenia ogólnego UNESCO w Paryżu.

Pragnę, dziękując wam za te odwiedziny () życzyć wam błogosławieństwa Bożego, stosownie do wieku i do powołania, jakie macie. Bo ci, co są jeszcze uczniami, mają powołanie być uczniem, dobrym uczniem, jak najlepszym być muzykiem, być śpiewakiem, być tancerzem, tancerką.

Wszyscy mamy powołanie, aby być szlachetnym człowiekiem, dobrym chrześcijaninem, naśladowcą Chrystusa, a także aby być dobrym Polakiem.

Polska stoi Polakami. Możemy być pewni, że będzie ona taka, jaką ją stworzą Polacy, bez względu na wszystkie okoliczności, które się na tę rzeczywistość, jaką jest naród polski, nakładają na przestrzeni ostatnich dwu wieków.

Polska jest taka, jaką ją kształtują Polacy, jakimi są Polacy. Dlatego tak bardzo wiele zależy od tego, jakim jest każdy Polak, każda Polka, każdy młody Polak, każda młoda Polka. To starałem się także uprzytomnić młodzieży polskiej podczas pobytu na Jasnej Górze, zwłaszcza wieczorem, podczas Apelu Jasnogórskiego. Nieraz sobie może myślał nasi młodzi, że mają trudną młodość. **Ale ta trudna młodość oznacza także i cenę jaką się płaci za wartość.**

Więc wam życzę tego, abyscie tak przeżyli swą młodość, abyscie przeżywając ją wśród trudności nie stracili radości życia, nie dali sobie radości życia odebrać, bo macie do tego prawo ()

Bądźcie pewni, że jestem z moją ojczyzną, i z każdą jej częścią, między innymi z Bałtykiem, z morzem, z Gdańskiem. Dlatego też wasza pielgrzymka to wasza obecność jest dla mnie taka wymowna i taka droga - ponieważ mogę spotkać w was jakąś część mojej ojczyzny i to bardzo cenną część mojej ojczyzny.

Zawieście pozdrowienie i błogosławieństwo od papieża ()

Jeszcze jedna sprawa, którą tu poruszę. Papież (ci was przyjechał). A reszta jest w rękach Bożych. Będzie większa radość, jak po dłuższym oczekiwaniu tam, gdzie na razie nie dojechał Bog-

Za mało żeby żyć, za dużo żeby umrzeć z głodu
W warszawskim sklepie po podwyżce

Podwyżka cen żywności spotkała się w Polsce z protestem. Agencje zachodnie podały 3 lutego, że wzmocnione patrole milicji widac było w Gdańsku.

W poniedziałek 30 stycznia w Szczecinie, na znak protestu robotnicy niektórych fabryk przerwali pracę.

W Nowej Hucie odbyła się demonstracja. Milicja wezwwała do rozejścia się, sprawdzała dowody osobne, które nie chcieli usłuchać tego wezwania.

Jeszcze we wtorek, silne ugrupowania specjalnych oddziałów milicji do walki z demonstrantami były widoczne na ulicach Gdańska, Wrocławia, Szczecina i Legnicy.

**Piekło
znaczy Gulag**

1 lutego br. Amnesty International opublikowało pochodzące z pierwszej ręki sprawozdanie dotyczące życia więźniów politycznych w sowieckich obozach koncentracyjnych i obozach pracy. Jest to piekło przemocy i gwałtu, piekło głodu i bólu dla tych, którzy nie zgadzają się z systemem sowieckim.

List, przemycony z syberyjskiego obozu pracy o zastraszonym rygorze opisuje ludzi wtłoczonych w małe wilgotne cele, otrzymujących niedźną strawę i brudną wodę oraz zmuszanych do pracy według makabrycznego rozkładu w ciemnych pomieszczeniach.

Amnesty International, organizacja obrony praw człowieka o światowej renomie, zdobywca pokojowej Nagrody Nobla, podaje, że sprawozdanie zostało napisane przez "znanego więźnia świadomości" w lipcu 1982 roku, a w Amnesty znalazło się w październiku 1983.

Nie było możliwe potwierdzenie sprawozdania, o czym najmil rzecznik Amnesty, ale organizacja jest przekonana, że sprawozdanie jest autentyczne i dlatego zdecydowała się na jego opublikowanie w lutym w wydaniu swego miesięcznika.

Dokonczenie str 7

ECHO TYGODNIA

Niecenzurowany magazyn dla każdego

wydają:

JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS

redagują:

Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus,
Zofia Bończa, Leszek Mech, Magdalena i Marek
Czyżycy i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA**Tylko dla korespondencji****393 SHAW St.****M6J 2X4 TORONTO, Ontario****531-5523**

UWAGA dyżury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5

2 kolumny x 1 cal - \$ 10

1 kolumna x 2 cale - \$ 10

1/2 strony - \$ 175

1 strona - \$ 350

Stale ogłoszenia w kąciku handlowym

3 miesiące - \$ 42

Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy

i jej poszukiwaniu bezpłatnie

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w artykułach i materiałach

Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

Prezent dla Czytelników Echo Tygodnia na cały rok prawie 40% taniej! 52 TYGODNIE TYLKO \$ 33

**Aby otrzymać prezent,
wystarczy wypełnić kupon:**

Funduję sobie prezent - Echo Tygodnia na cały rok

Imię i nazwisko

Nr domu

Ulica

Nr mieszkania

Miejscowość

Prowincja (Stan)

Kod pocztowy

A jak przyjemnie jest dawać

**Ułatwia to DRUGI KUPON NA PREZENT DLA
PRZYJACIELA, (PRZYJACIÓŁKI),
ULUBIONEJ CIOCI (WUJKA), SZWAGRA,
MIŁEGO SĄSIADA, CHRZESTNEGO,
POCIOTKA, DLA UROCZEJ KUZYNKI
LUB ... miejsce na dowolny tytuł, jeśli ktos ma ochotę**

Imię i nazwisko

Nr domu

Ulica

Nr mieszkania

Miejscowość

Prowincja (Stan)

Kod pocztowy

**Kupon (Kupony) proszę wysłać, zaadresować na ECHO (adres
u góry)**

**Nie zapominając o czeku lub M O wystawionym na
ECHO TYGODNIA**

W ubiegłym tygodniu premier Wielkiej Brytanii Margaret Thatcher przebywała z oficjalną wizytą na Węgrzech Według brytyjskich członków rządu intencją wizyty było ożywienie gasnących kanałów łączności i porozumienia między blokiem wschodnim i zachodnim Podczas powitania na lotnisku Ferihegy w Budapeszcie Thatcher powiedziała "Mam nadzieję, że będziemy umieli żyć razem w pokoju w przyszłości Pytanie, które stawiamy dotyczy tego w jaki sposób uda nam się osiągnąć tę najbardziej pożądaną sprawę Zbliżamy się do milenium 16 lat Co zrobimy w ciągu tych 16 lat to będzie bardzo ważne"

tami - z których ten najważniejszy jest okrutnym i bolesnym dowodem komunistycznej zdrady powstania węgierskiego w 1956 roku - tego nie wiemy Wiemy natomiast na pewno, że kiedy udało jej się ku zaskoczeniu gospodarzy wtargnąć poza programem na ulice Budapesztu przekonała się naocznie, że i Węgrzy mogą swobodnie nabyć w ziemie winogrona

Jak ocenić taką wizytę? Gdyby Thatcher udała się obecnie do Polski nie miałibyśmy wątpliwości, że zdradza sprawę wolności i demokracji A gdyby spotkała się z Jaruzelskim po ponad 25 latach od dnia 13 grudnia 1981? Wiem, że wielu kanadyjskich Węgrów jest wściekłych, że Żelazna Dama

stanęła na ziemi węgierskiej rządzonej zbrukaną krwią Janosa Kudara Myślę jednak, że jeśli Thatcher na skutek wizyty osłabiła przyjazn węgiersko-sowiecką można na spacer spojrzeć łagodnie, także i w tym przypadku, w którym wizyta byłaby szczerym nawiązaniem stosunków bilateralnych dwóch państw poza plecami supermocarstw Ale jeśli wizyta - a takie pogłoski wychodzą z politycznych koł brytyjskich - była jedynie pierwszym krokiem poprawienia bardzo złych stosunków brytyjsko-sowieckich wówczas zasadnicze pytanie, które powstaje to pytanie czym kosztem będzie się je poprawiać? Odpowiedz, że kosztem narodów ujarzmionych przez im-

perium sowieckie nie wydaje się nawianna Pierwszym bowiem postawionym przez ZSRR warunkiem poprawy stosunków będzie wycofanie bądź superwydelikacnie zachodniej krytyki jego poczynan totalitarnych na arenie międzynarodowej i w bloku sowieckim

Nieskazitelność Moze za mocno marzę, ale jestem pewien, że to co stanowi w polityce o wielkości jest także nieskazitelnością

skich i chrześcijańskich Do dymisji podał się rząd libański na czele z premierem muzułmaninem Shafikiem al-Wazzanem, mającym nadzieję na powstanie nowego rządu bardziej odpowiedzialnego dla wszystkich frakcji w Libanie Przywódca Druzów W Jumblat zażądał od prezydenta A Gemajela natychmiastowej rezygnacji

● **Były dyktator Grecji włącza się do polityki** Odbijający karę dożywotniego więzienia za zorganizowanie zamachu stanu w 1967 roku dyktator G Papadopoulos oznajmił, że zakłada nową partię pravicową "Narodowy Związek Polityczny" W mowie przemówionej z więzienia Korydallos w pobliżu Aten i przeczytanej 5000 zwolnikom nowej partii w Atenach Papadopoulos wyjaśnia iż do czasu spędzenia 9 lat w więzieniu skłoniła go sytuacja w Grecji, pogarszająca się stale w sposób niebezpieczny na płaszczyźnie ekonomicznej i politycznej Władze greckie wszczęły śledztwo jak tamta z przemówieniem Papadopoulosa wydołała się z więzienia i zapowiedziała zgromadzenie wszelkiej dywersji

● **Irak za pośrednictwem Międzynarodowego Czerwonego Krzyża przekazał w Turcji 190 irańskich jeńców wojennych** Irani Jency zaszła w Ankarze przez specjalny samolot irański

● **Poprawa stosunków brytyjsko-argentyńskich** Argentyński minister spraw zagranicznych D Caputo poinformował ze Wielka Brytania przedstawiła propozycję poprawienia stosunków między obu państwami Propozycja przekazana za pośrednictwem ambasady szwajcarskiej sugeruje zniesienie restrykcji handlowych oraz przeniesienie ciała 221 argentyńskich żołnierzy pochowanych na Falklandach do ich kraju ojczystego Według brytyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych obydwa państwa rozpoczęły poufne konsultacje za pośrednictwem kanałów neutralnych wkrótce po inauguracji prezydenta Raula Alfonsina Wielka Brytania odrzuciła projekt prezydenta Alfonsina by na Falklandach stacjonowały siły pokojowe ONZ

MARGARET THATCHER: Węgry i syn

Wielki polityk, wielki mąż stanu nie może być zepsuty przez władzę Musi posiadać obok wielu innych rzecz jasna cech także cechę nieskazitelności W rzeczy samej znaleźć we współczesnym świecie niezepsutego władzę przywódcę jest trudne Do niedawna jednym z moich bardzo, bardzo mielichnych typów była Margaret Thacher Kiedy wyszło na jaw (dziennikarze, dziennikarze), że w tym czasie gdy pani premier przebywała w roku 1981 z oficjalną wizytą w Omanie jej syn równoległe załatwił dla bry-

Dokonczenie na str 22

PANOWANIE NAD POKOLENIEM W RĘKACH FRANCUJZOW

➤ Brian Mulroney, przywódca kanadyjskich konserwatystów wierzy, iż sukces wyborczy zależy od głosowania w prowincji Quebec "Jeśli mieszkańcy Quebec poprą mnie w najbliższych wyborach, partia konserwatywna będzie panować przez pokolenie" powiedział do frankofonów w Quebec, którzy tradycyjnie popierali Liberalów Ostatnio w prowincji obserwuje się wzrost zainteresowania polityką PC i jej kandydatami W okręgu Beauce kandydat Gilles Begin skupił wokół siebie 6000 nowych konserwatystów Według informacji kwatery głównej PC wzrosła ostatnio znacznie liczba członków partii konserwatywnej w całej Kanadzie

MGLISTA PRZYSZŁOŚĆ MISJI I JEJ NOSICIELA

➤ Zakoczyła się, jak się wydaje, pokojowa misja premiera Trudeau W ubiegłym tygodniu powołał do Ottawy po wycieczce w Czechosłowacji, Wschodnich Niemczech i Rumuni Kanadę zamierza wysłać przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych do tych krajów wschodnioeuropejskich, w celu szerszego przedyskutowania pokojowych propozycji premiera A sam Trudeau podczas konferencji prasowej nie konkretnie o przyszłości swej misji nie powiedział Uniknął też odpowiedzi na pytanie czy zamierza odejść na emeryturę

MC DERMOTT BEZ KONKURENCJI

➤ Kanadyjski Kongres Pracy - główna zjednoczona organizacja związkowa Kanady przygotowuje się do konferencji wyborczej planowanej w Montrealu na przełomie maja i czerwca Jedynym kandydatem na przywódcę 2 milionowej organizacji jest jej obecny wieloletni przewodniczący Denis McDermott 61-letni McDermott wydaje się być niezgrozony również w kolejnej kadencji Odejdzie jednak z pewnością po przekroczeniu przepisowych 65 lat życia Mc Dermott uważany jest przez kanadyjskich dziennikarzy za przywódcę, który potrafił zdobyć się na zmianę stylu rządzenia związkami i ich reprezentacji zgodnie z oczekiwaniami robotników i opinii publicznej Z modelu robotniczego przywódcy o dość twardym języku stał się w ostatnich kadencjach biurokratą o znacznie łagodniejszym sposobie bycia W międzyczasie nikt nie dorósł do jego możliwości

W CBC MNIEJ GWAŁTOWNIE

➤ Kościoły w Kanadzie rozpoczęły akcję przeciw szerzącej się pornografii i przestępstwom na tle seksualnym W ramach tej akcji zwróciły się do rządu amerykańskiego i kościołów w USA o współdziałanie w ograniczeniu eksportu pornografii z tego kraju Kościoły i organizacje religijne przeciwstawiają się zwłaszcza pismom i filmom transmitowanym przez stacje satelitarne, w których dominuje przemoc i gwałt W akcji bierze m.in. udział Konferencja Biskupów Katolickich, arcybiskup kościoła anglikańskiego Edward Scott i Armia Zbawienia Do akcji przyłączyły się niektóre organizacje

feministyczne, rabini z kościoła mojżeszowego, naukowcy badający wpływ pornografii na zachowania przestępcze, przedstawiciele środków masowego przekazu

Zaobserwowano iż amerykańskie programy zawierają znacznie więcej scen pełnych brutalnej przemocy W związku z tym CBC zamierza ograniczyć do 3 godzin tygodniowo czas emisji programów amerykańskich

15 MILIARDÓW DOLARÓW BEZ PODATKU

➤ Więcej niż połowa Kanadyjczyków wypełnia samodzielnie swe zeznania podatkowe Czynią to zarówno niewielkie przedsiębiorstwa jak i osoby samozatrudniające się W fakcie tym wydział podatkowy upatruje szanse wzrostu różnego rodzaju nadzyc finansowych - zwłaszcza w postaci czarnorynkowego przepływu gotówki Straty finansowe z tytułu niezapłaconych podatków oblicza się na 3 i pół miliarda od 10 do 15 miliardów dolarów krążących na czarnym rynku

Zaledwie 25% kanadyjskich podatników korzysta z wyspecjalizowanych usług typu H&R Block, które gwarantują rzetelną selekcję danych będących podstawą ulg podatkowych

Współczesny kwestionariusz podatkowy występuje w różnicowanych wersjach, na które składają się również różne dodatkowe kwestionariusze dla różnych wolnych zawodów i przedsiębiorstw Osoby używające bardziej skomplikowanych kwestionariuszy powinny korzystać z poradnictwa podatkowego, twierdzą rzecznicy Instytutu Studiów nad księgowością Większość natomiast podatników nie dysponujących dodatkowymi dochodami może śmiało wypełniać zeznanie podatkowe samodzielnie Zarówno podatnicy jak i ich doradcy skarżą się na coraz większe komplikacje systemu

KU CZCI OJCA ŚWIĘTEGO

W niedzielę, 19 lutego br o godz 3 po poł w Domu SPK przy 206 Beverley St Toronto, odbędzie się uroczystość ku czci Jana Pawła II

W programie wezmą udział ks Prowincjał Antoni MEndrel, ks Mgr Edward Ewczynski
Recytacje p Zuzanna Senderacka, koncert fortepianowy p Halina Patrowska, pianistka
Wykład pt "Tworczosc literacka Jana Pawla II - poezja i dramat" wygłosi p Danuta Czerwinska, poetka i pisarka -
Piesni w wykonaniu p Sharon Purcell, sopran, akompanuje p Anna Evens Mistrz ceremonii - p Andrzej Lagowski

Wstęp \$5 00
Serdecznie zaprasza całą Polonę Komisja Kulturalna Koła SPK Nr 20

POLSKA NIEZALEŻNE SPOŁECZENSTWO

Komitet Pomocy Dziennikarom w Polsce (Polish Journalists' Aid Committee June Callwood, John Fraser, Robert Fulford, Elizabeth Gray, Richard Gwyn, Peter Gzowski, Peter Kent, Mark Lukaszewicz, Jan Tennant, Peter Trueman, Anthony Westell, Norman Webster) uprzejmie zaprasza na spotkanie z p Jackiem Kalabinskim prezesem Oddziału Warszawskiego (zdelegalizowanego i działającego w podziemiu) Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich Autor wprowadzenia do dyskusji nt Polska - niezależne spo-

nodatkowego w ostatnich latach Dumanie nad podatkowymi rafami ogranicza ekspansję i energię ludzi interesu Prostsza i bardziej spłaszczona struktura podatkowa byłaby bardziej korzystna dla kanadyjskiej gospodarki - twierdzą badania instytutu

POPRAWA

➤ Stan Jeanne Sauve, niedawno mianowanej na stanowisko gubernatora generalnego Kanady uległ wyraźnej poprawie Nie podano jednak nadal terminu w jakim pierwsza pani gubernator zostanie zaprzysiężona Szpital w Ottawie ujawnił, iż przyczyną jej poważnego schorzenia płuc jest wirus, którym zaraziła się w ub roku podczas wakacji w Europie

SMUTNY REKORD

➤ Barbara Turnbull, młoda ekspedientka postrzelona przez bandytę i niemalże całkowicie sparalizowana otrzymała najwyższą gratyfikację w historii ontaryjskiej instytucji wypłacającej odszkodowanie ofiarom przestępstw (Ontario Criminal INJURIES Compensation Board) - \$182 500 Maksymalna pensja Barbary przez 29 lat wynosić będzie 500 dolarów miesięcznie Część kosztów leczenia 18-letniej ofiary pokryty był ze składek społecznych

MAŁO NAS? WYSTARCZY

➤ 67 procent Kanadyjczyków według badań Instytutu Gallupa uważa, że kraj nasz zaludniony jest w stopniu wystarczającym 26 procent zwolenników wielkiego narodu kanadyjskiego sądzi, że powinno być nas znacznie więcej W ciągu 20 lat liczba tych ostatnich zmniejszyła się o połowę W 1963 roku 49 procent Kanadyjczyków pragnęło bardziej zaludnionego kraju Charakterystyczne, że współczesne kobiety wolą żyć w małym narodzie

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

**OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave.
Tel 532-1126

**OŚRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley St.
Tel 979-9634

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave.
Tel. 533-9471

**BIURO POMOCY
NOWO PRZYBYŁYM**
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

czynne **Poniedziałek, Czwartek,
Piątek 10 - 17
Wtorek - Sroda 10 - 19**

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podan,
- tłumaczenia, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,

- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi

Dziękujemy

Magazyn czynny tylko w czwartki 1-8

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy KPK okręg TORONTO
206 Beverley St tel 979-9634

Założony w 1974 r oferuje szeroki asortyment informacji i pomocy Poloni zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym Imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z Pozwoleńtem Ministra

Na naszą pomoc składają się

- ogólna informacja o Kanadzie
- skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)
- wypełnianie formularzy, pisanie listów i podań
- pośrednictwo w załatwianiu spraw z różnych dziedzin życia,
- poszukiwania mieszkań i pracy
- ustne i pisemne tłumaczenia
- ~~uwierzytelnianie podpisów~~
- legalizowanie kopu

Biuro otwarte od poniedziałku do piątku

w godzinach 10 rano - 4 po południu

Usługi bezpłatne

Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

KOMUNIKAT

Dnia 26 lutego w niedzielę o godz 14 00 odbędzie się walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze PCAG Miejsce zebrania - 1087 Queen Str W (przy Dovercourt), dom Związku Narodowego Polskiego Zapraszamy wszystkich członków, sympatyków i zainteresowanych naszą działalnością

CHCESZ WZIAĆ UDZIAŁ W AKCJACH
demonstracyjnych, organizowaniu spotkań emigrantów z politykami kanadyjskimi, zbierac fundusze dla walczącej Polski, pomagać w łączeniu rodzin?

WSTĄP DO PCAG

Informacje uzyskasz podczas zebrania

13 GRUDNIA PAMIĘTAMY

PCAG organizuje w dniu 13 lutego o godz 7 wieczorem przed konsulatem PRL w Toronto warty Pamięci Warta jest formą protestu wobec bezprawia w kraju Zapraszamy do udziału Polaków z Toronto i okolicy
PCAG

Włoscy senatorzy w Polsce spotkali się z podziemiem

W ubiegłym tygodniu, z kilkudniową wizytą, przebywała w Polsce delegacja włoskich senatorów

Na czele pięćosobowej grupy senatorów stał Fabio Fabbri, przewodniczący klubu socjalistycznego w senacie. Jednym z uczestników był Ugo Intini, redaktor naczelny dziennika socjalistów *Avanti*

Fabbri powiedział po powrocie, na konferencji prasowej: "Ta podróż była jednym z najbardziej dramatycznych wydarzeń w moim życiu. Rozmawialiśmy z przedstawicielami rządu, Kościoła i polskiego podziemia. **dałmy jawne poparcie opozycji w Polsce.** Powracamy przekonani, że kraje Zachodu winny nawiązać dialog z tymi, co rządzą w PRL. Dialog krytyczny. Nie po to, by popierać tych, co dziś są górą, ale po to, by wynegocjować z władzą polityczne, gospodarcze i kulturalne ustępstwa mające na celu stopniową liberalizację i poprawę warunków na podstawie wewnętrznej współpracy"

"Celem naszych rozmów z władzą nie było wzmacnianie sprawców zamachu wojskowego z 13 grudnia. Rozmowy te nie oznaczały porzucenia przez nas *Solidarności*. **Byliśmy w Polsce po stronie tych, co nie chcą się poddać woli despotycznej władzy**"

"Z rządem w Warszawie mówiliśmy szczerze, jasno i stanowczo występując z krytyką, popierając postulaty tych, co w Polsce są w opozycji, domagając się poszanowania praw ludzkich"

"Zima w Polsce jest tym cięższa, że noc polityczna trwa tam 12 miesięcy w roku. Innym dramatem jest kryzys gospodarczy i żywnościowy, rażące braki, grożący głód, niedożywienie dzieci, katastrofalny spadek stopy życiowej ludzi pracy. Wymaga to dalej idącej pomocy z zewnątrz, niż sama tylko akcja paczkowa. Wymaga zasadniczych reform gospodarczych i ułatwienia przez Zachód spłaty ogromnych zadłużeń Polski"

Socjalisci włoscy są zwykle dalecy od Kościoła, lecz senator wypowiedział się wyraźnie za projektowaną przez Kościół w Polsce fundację rolną, bo odegrać ona może

ogromną rolę w poprawie sytuacji rolnictwa i zaopatrzenia w żywność

Władze nie dopuściły socjalistów włoskich do więzien, gdzie przetrzymują działacze związkowych i opozycyjnych, ale **nie przeszkodziły w poufnych kontaktach z opozycją w podziemiu**

Redaktor *Avanti*, Intini, napisał

"Jeśli chodzi o przeszłość, to **Solidarność nie dążyła do przewrotu w Polsce. Jeśli chodzi o teraźniejszość, to zniszczenie przemocą tego związku przez pucz wojskowy nie rozwiązało zadnego z istniejących już przedtem problemów. Gdy chodzi o przyszłość, to bez aprobaty społecznej, rząd nie będzie w stanie uzdrowić gospodarki**

Trudno przepowiedzieć co się stanie, ale wydaje się, że reżim przejdzie przez okres nasilenia rządów twardej ręki, a przecież wystarczyłoby nieco **wyobrazni politycznej, mówią przedstawiciele podziemia, aby znaleźć wyjście.** Na przykład partia i Sejm mogłyby zachować monopol w dziedzinie bezpieczeństwa kraju i polityki zagranicznej, dbając o zasadnicze interesy Moskwy oraz o równowagę międzynarodową. Natomiast polską politykę wewnętrzną i gospodarczą **możnaby powierzyć innej izbie, równoległej do Sejmu, która byłaby rodzajem rady społeczno-gospodarczej, stanowiącej rzeczywiste przedstawicielstwo narodu i wszystkich kierunków występujących w opinii publicznej.**

Byłby to rodzaj kompromisu, a także rodzaj ograniczonej suwerenności opartej na rozsądnych przesłankach. Tak czy inaczej, wcześniej czy później, jakies porozumienie będzie w Polsce konieczne"

"Oczywiście istnieje w Polsce problem Rosji Sowieckiej. Trzeba do niego podchodzić z całym realizmem, nie przemilczając go, lecz mówiąc szczerze, aby Polacy problem ten rozumieli, aby znali granice politycznych możliwości, niezależnie od antysowieckich nastrojów"

"Przedstawiciele podziemia powiedzieli też Włochom: Kontakty władz PRL z Zachodem są dla narodu pożądane gospodarczo, nawet politycznie. Ale sama normalizacja stosunków wewnętrznych w Polsce nie przyniesie jeszcze

automatycznie większych swobód, a normalizację na warunkach reżimu my odrzucamy. Wy zaś na Zachodzie pamiętajcie, że Polska jest częścią Europy i że Europa od tego problemu nie ucieknie"

Redaktor Intini rozmawiał też z sekretarzem Konferencji Episkopatu Polski arcybiskupem Bronisławem Dąbrowskim, któremu nie szczędzi słów uznania. Arcybiskup przedstawił rolę Kościoła w Polsce, który wobec wewnętrznego kryzysu zajmować się musi nie tylko głoszeniem Ewangelii, ale także prowadzić szeroką akcję dobroczynną, by walczyć z brakami, z głodem, z obniżeniem stopy życiowej narodu. Ogromne znaczenie ma tu może utworzenie fundacji pomocy rolnikom i Kościół ma nadzieję, że władze nie będą już dalej zwlekać z przełamaniem przeszkód stawianych temu projektowi"

"Kościół, który po pielgrzymce Papieża przeżywa **ogromny wzrost powołań kapłanskich, nie chce zajmować się polityką i pragnie pokoju. Broni praw człowieka i podtrzymuje nadzieję.** Garną się do niego młodzi, garną się też nie katolicy, gdyż w kościele czują się wolni, gdyż widzą w nim nadzieję, której w Polsce tak bardzo dzisiaj potrzebują"

Przedstawiciele władzy mieli powiedzieć senatorom, że "według badań socjologicznych, **tylko 10 procent społeczeństwa polskiego całkowicie popiera rząd PRL.** Drugie 10% popiera *Solidarność*, łącznie z podziemną. Ogromna większość opinii jest zmienna, waha się. Największym zaufaniem ludzi w Polsce cieszy się dziś Kościół, potem wojsko, potem *Solidarność*, potem Sejm, wreszcie rząd"

Najpopularniejszą w Polsce osobą, jak poinformowali włoskich senatorów przedstawiciele władz, jest gen. Jaruzelski, po nim - kardynał Glemp, a po nim - Lech Wałęsa

Jeden z rozmówców wysokiego szczebla powiedział Włochom: "Stan wojenny musieliśmy wprowadzić, tylko trzeba to było zrobić nie 13 grudnia, lecz wcześniej, w lutym 81 roku, kiedy generał doszedł do władzy"

PEŁNY TEKST INFORMACJI BIURA PRASOWEGO EPISKOPATU POLSKI W SPRAWIE ZAMIERZONEGO POWOŁANIA FUNDACJI ROLNICZEJ

Tekst ten podano do wiadomości w połowie stycznia i dotarł do nas dopiero teraz. Oto tekst

W ciągu ostatnich miesięcy miało miejsce szereg wypowiedzi dotyczących utworzenia Fundacji Rolniczej, mającej na celu zorganizowanie pomocy dla indywidualnego rolnictwa polskiego, opartej na środkach pochodzących z zagranicy

Ze strony Konferencji Episkopatu Polski podstawową informacją o tym projekcie był jeden z punktów przekazanego wiernym komunikatu ze 197 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski, z 17 listopada 1983 roku, który brzmi następująco

„Biskupi omówili sprawę utworzenia fundacji rolniczej Episkopat Polski, ponad rok temu, podjął stosowne kroki zapewniające, że strony Episkopatów Europy Zachodniej i Ameryki, zdobycie środków na polepszenie i unowocześnienie polskiego rolnictwa. Inicjatywa ta spotkała się z pozytywnym przyjęciem. Również rząd Polski ustosunkował się pozytywnie do tego programu

Trwają aktualne rozmowy nad zapewnieniami prawnymi organizacyjnymi, aby pomoc zagraniczna została jak najlepiej zużyta, zgodnie z intencjami ofiarodawców i dla dobra polskich rolników indywidualnych, rzemiosła i całego społeczeństwa

W związku z tym, biskupi wyrażają nadzieję, że w przyszłym roku fundacja będzie mogła podjąć działalność

Należy wyjaśnić, że otrzymane przez fundację środki zagraniczne przekazywane będą rolnikom i rzemieślnikom odpłatnie, a uzyskane tą drogą fundusze użyje fundacja w kraju, na cele społeczne. Wszystkim przyszłym ofiarodawcom, jak również ludziom dobrej woli, sprzyjającym tej doniosłej dla naszego kraju inicjatywie, już dziś składamy podziękowanie

Niedostatek informacji, ich fragmentaryczność i niescisłość, w przekazie krajowym, komentarzach zagranicznych, wywołują często nieporozumienie co do celów, wielkości i form zamierzonego przedsięwzięcia

Głównym celem przedsięwzięcia i fundacji, powołanej do jego realizacji, będzie udzielenie pomocy rolnictwu indywidualnemu, którego produkcja decyduje w istotnym zakresie o zaspokojeniu potrzeb żywnościowych narodu, w sposób umożliwiający temuż rolnictwu zdolności podnoszenia jego produktywności, załamanej długoletnim niedostatkami środków produkcji i ostrym, w ostatnich latach, brakiem równowagi rynkowej

Pomoc ta może i powinna zwiększyć efektywność gospodarowania własnymi zasobami gospodarstw rolnych, oraz podnieść przedsiębiorczość indywidualną i zespołową

Przewiduje się, że prócz środków produkcji, kierowanych bezpośrednio do gospodarstw rolnych, pomoc materiałowa wesprze również rozwój rzemiosła, obsługującego rolnictwo, a także będzie, w miarę możliwości, użyta do wzmocnienia wytwarzania w kraju niektórych ważnych środków do produkcji rolniczej, na przykład środków chemicznych

Przewiduje się, że programy będą samopowielające się, to znaczy realizowane w przyszłości w oparciu o środki refundowane od rolników i rzemieślników. Do nich należą będą, na przykład, programy zaopatrzenia wsi w wodę, które będą wymagały dłuższego okresu realizacji. Ze środków złotówkowych, uzyskanych od rolników i rzemieślników, za udostępnione im towary, będą finansowane, na zasadzie nieodpłatności, programy pomocy społecznej mające na celu poprawę warunków bytowych ludności wiejskiej, rozwój oświaty rolniczej i tym podobne

Wstępne oceny ekspertów polskich i zachodnich określiły wielkość pożądanej pomocy na kwotę pięciu miliardów marek zachodniemieckich, to jest w przybliżeniu na dwa miliardy dolarów. Jest to kwota orientująca o wielkości przedsięwzięcia, sukcesywnego, kilkuletniego przekazywania środków finansowych przez ofiarodawców

i świadczenia pomocy w postaci dostaw z zagranicy towarów potrzebnych do realizacji określonych programów

Jesienią 1983 roku, eksperci polscy przedstawili ekspertom ofiarodawców projekt programów działania fundacji

Projekt ten, przyjęty przez ekspertów zachodnich, przewiduje dwa etapy realizacji pomocy. W pierwszym, mającym na celu niezbędną weryfikację funkcjonowania fundacji i form pomocy, dostawy realizowane w ciągu roku obejmą towary o wartości ponad 20 milionów marek. W drugim etapie, przewiduje się realizowanie programów obejmujących dostawy o wartości około dwu i pół miliarda marek zachodniemieckich

Trwają prace nad rozwinięciem już opracowanych programów i powiększeniem zakresu pomocy, w ramach pierwotnie określonej wielkości potrzeb

W wielu wypowiedziach i komentarzach podważano realność wymienionych kwot, niż pomniejszono znaczenie wspomnianej pomocy w stosunku do potrzeb polskiego rolnictwa. Stan przygotowany do utworzenia Fundacji Rolniczej rokuje, że będzie ona mogła być powołana jeszcze w pierwszym półroczu 1984 roku, jeśli będzie uchwalona ustawa o fundacjach i jeśli dojdzie do pełnego porozumienia między władzami państwowymi i kościelnymi, co do utworzenia fundacji

Rozmowy w tym zakresie trwają

W kolejnych konsultacjach ekspertów, zaproszonych przez Episkopat, z przedstawicielami rządu i ekspertami, zostały wstępnie omówione kierunki działania fundacji, oraz projekty niektórych programów, które były podstawą konsultacji z ekspertami ofiarodawców. Do opracowania i uzgodnienia pozostało jeszcze wiele spraw proceduralnych. Będzie to wymagać wspólnego wysiłku i dobrej woli obu stron. Podkreślić należy potrzebę takich rozwiązań, które prócz sprawnego działania nowych form współpracy instytucji oraz realizujących zamierzone przedsięwzięcia, zapewniłyby jego pełną wiarygodność ze strony ofiarodawców i społeczeństwa

Międzynarodowa Organizacja Pracodawców, powołana przez komisję dochodzeniową Międzynarodowej Organizacji Pracy w charakterze świadka, przedstawiła nowe argumenty, potwierdzające łamanie przez władze PRL swobod związkowych

Dotychczasowe oskarżenia pod adresem rządu PRL na forum genewskiej organizacji, opierały się głównie na niezgodności praktyk, oraz ustawy o związkach zawodowych z październikiem 1982 roku, z ratyfikowanymi przez Polskę konwencjami MOP-u Międzynarodowa Organizacja Pracodawców wskazała również na niezgodność konstytucji PRL z tymi konwencjami Sekretarz generalny Międzynarodowej Organizacji Pracodawców, reprezentującej przeszło 90 zrzeszeń pracodawców w wolnym świecie, był przesłuchiwany przez komisję dochodzeniową MOP-u 25 stycznia Wczesniej, organizacja ta przedstawiła pisemne oświadczenie, uzasadniające jej stanowisko w sprawie Polski

Międzynarodowa Organizacja Pracodawców w pełni popiera zarzuty, wysunięte pod adresem rządu PRL przez

PRL NA ŁAWIE OSKARŻONYCH

francuskich i norweskich związkowców Autorzy skargi przeciwko PRL wskazują, że zawieszenie, a potem rozwiązanie istniejących przed 13 grudnia związków zawodowych, aresztowania, wyroki sądowe i inne formy przesładowania działaczy związkowych, takie jak wyrzucanie ich z pracy, a także brutalne interwencje milicji w konfliktach o charakterze pracowniczym, są pogwałceniem Konwencji Nr 87 i 98 MOP-u

Jak wiadomo, te ratyfikowane przez PRL konwencje, zabraniają władzom państwowym ograniczania swobody działalności związków zawodowych, oraz jakiegokolwiek dyskryminacji w stosunku do ich członków, a także gwarantują prawo do swobodnego zrzeszania się bez potrzeby uprzedniego zezwolenia Ratyfikowanie Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nakłada na państwo obowiązek dostosowania wewnętrznego prawa do postanowień konwencji Tymczasem, jak wskazuje Międzynarodowa Organizacja Pracodawców, nie tylko ustawa o związkach zawodowych, ale również podstawowy akt prawny — konstytucja PRL — jest niezgodna z konwencjami MOP-u Przewiduje ona bowiem podporządkowanie wszystkich organizacji społecznych, a więc również związków zawodowych, tak zwanej przewodniej sile narodu, czyli Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Artykuł 3 konstytucji PRL określa PZPR jako przewodnią siłę polityczną społeczeństwa w budowie socjalizmu Artykuł 84 zabrania tworzenia zrzeszeń, których cel lub działalność godzą w ustroj polityczny i społeczny, albo w porządek prawny PRL Natomiast artykuł 85 stwierdza, że związki zawodowe są szkołą obywatelskiego wychowania zaangażowania w budowie socjalizmu

Jezeli więc obowiązkiem związków zawodowych jest, zgodnie z ustrojem PRL, budowanie socjalizmu, może się to odbywać wyłącznie pod kierownictwem PZPR, która w myśl artykułu 3 konstytucji, stanowi przewodnią siłę w budowie tegoż socjalizmu

Kółko się zamyka Związek zawodowy, który nie chce budować socjalizmu, lub nie chce tego robić pod kierownictwem partii, nie ma w PRL prawa bytu Taki jest faktyczny stan prawny obowiązujący w PRL i nie ma potrzeby przypominać, że jest on zaprzeczeniem swobod związkowych, gwarantowanych przez konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy Jest on zresztą niedoskonałą kopią ustawodawstwa ZSRR Artykuł 126 konstytucji ZSRR stwierdza bowiem bez ogródek, że partia jest kierowniczą siłą związków zawodowych

Przypomina się kontrowersja wokół wpisania do statutu Solidarności ustępu, mówiącego o uznaniu przez związek konstytucji PRL i kierowniczej roli PZPR w państwie Można sądzić, że uwzględnienie tych zasad w statucie nie miało w praktyce wpływu na losy Solidarności Otwarte pozostaje natomiast pytanie, czy podziemny związek powinien nadal uznawać zasady ustrojowe i konstytucji PRL Czy podziemie powinno działać z pozycji legalizmu, czy też zdecydowanie odrzucić ustroj komunistyczny, jako sprzeczny z ideą demokracji i niepodległości i nie dający się pogodzić ze swobodami związkowymi

Na ten zasadniczy temat zdania są podzielone, a w niezależnej prasie toczą się dyskusje

SOCJALDEMOKRACI W RFN ZA KREDYTAMI DLA POLSKI

USTAWA O KOŚCIELNYM FUNDUSZU JUŻ W MARCU?

Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych zachodniemieckiej Partii Socjaldemokratów, Hans Juer-gen Wiszniewski, wezwał we wtorek 6 bm rząd w Bonn do odegrania czynnej roli w normalizacji stosunków z Polską

Wezwał on do udzielenia Polsce gwarancji kredytowych, by jej umożliwić zakup części zamiennych, aby fabryki, zbudowane z pomocą Republiki Federalnej Niemiec mogły pracować

Na konferencji prasowej, zwołanej w związku z zakończeniem 5 bm przez Wiszniewskiego wizyty w Polsce, po-

wiedział on, że panujący w Polsce głęboki kryzys polityczny jeszcze się nie zakończył, ale został poważnie złagodzony

Zachodniemiecki polityk powiedział, że plan Kościoła polskiego by zorganizować pomoc rolnikom indywidualnym jest szczególnie ważny Jego zdaniem, ustawa powołująca fundusz pomocy rolnikom indywidualnym została nie wydana w pierwszej połowie bieżącego roku Ogłoszenie tej ustawy może nastąpić już w marcu

GDZIE SIĘ PODZIEWA ŻYWNOSĆ??

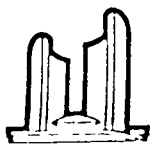
Z rewelacją na dużą skalę wystąpiła warszawska Trybuna Ludu w dniu 19 stycznia br W artykule pt "Rozmiary strat - o zasobach i spożyciu żywności - dyskusyjnie" czytamy "Albo statystyka GUS znacznie zawyża wielkość zbiorów płodów rolnych w Polsce, albo nasza własna produkcja rolna powinna zapewnić każdemu człowiekowi wyżywienie na poziomie osiągniętym przez ludność RFN i to bez żadnego importu zbóż"

I dalej "Okazuje się, że wraz z importem, nasze własne zasoby biomasy w latach 1980 i 1982 były do 4,6 miliona ton wyższe od tej ilości produktów żywnościowych, która powinna nam być zapewnić spożycie na poziomie RFN"

Autor nie tłumaczy skąd ta luka w bilansie żywności, lecz twierdzi, że przy racjonalnej gospodarce posiadanymi zasobami płodów rolnych Polska mogłaby zapewnić wyżywienie w kraju na wysokim poziomie i to bez importu zbóż

Autor sugeruje - lecz w sposób niejednoznaczny - że jednym z wyjaśnień istniejącej luki między zasobami, a tym co trafia na stoł jest skandaliczne marnotrawstwo żywności i płodów rolnych

Nie porusza innych kwestii, np ile, dokąd i za co naprawdę eksportuje się żywności z Polski? Czy wywoz żywności nie jest przypadkiem większy niż podają oficjalne statystyki?

City of Toronto

Uwaga Starsi właściciele domów w mieście Toronto! Macie szansę zakwalifikowania się do zniżki podatkowej w wysokości 100 dolarów

Pod warunkiem, że twój współmałżonek, Ty sam, lub oboje spełniacie następujące warunki

- ukończyłeś 65 lat lub więcej przed 31 marca 1984
- otrzymałeś w związku z tym ważny co najmniej od 31 marca miesięczny federalny Guaranteed Income Supplement,
- posiadasz własność mieszkalną w mieście od 5 lat licząc w dniu 31 marca 1984 roku
- mieszkasz na terenie własności objętej podatkami miejskimi

Jesli kwalifikujesz się, a nie otrzymałeś dotąd kwestionariusza, lub chciałbys otrzymać dodatkową informację, zadzwoń do City Clerk's Department pod telefonem 947-7036 Nawet jezeli otrzymałeś zniżkę podatkową za rok 1983, powinienes starac się o nią w roku 1984

Pamiętaj, kwestionariusz musisz złożyć najpóźniej do 31 marca 1984 roku.

Z dniem 1 lutego br Moskwa wprowadziła nowe prawo, przewidujące kary więzienia dla osób, ujawniających cudzoziemcom tajemnice służbowe natury gospodarczej, naukowej, technicznej i inne tajemnice służbowe

Nowy artykuł 13-1 kodeksu kryminalnego ZSRR nosi nazwę „Przekazywanie zagranicznym organizacjom informacji zawierających tajemnice służbowe”. W nieoficjalnym tłumaczeniu, artykuł ten brzmi

NOWE PRAWO O TAJEMNICY SŁUŻBOWEJ W ZSRR

„Przekazywanie i gromadzenie, z zamiarem przekazania obcym organizacjom lub ich przedstawicielom, informacji gospodarczych, naukowo-technicznych lub innych informacji zawierających tajemnice służbowe, przez osobę której informacja ta została powierzona w służbie lub pracy, lub z którą osoba ta zapoznała się w inny sposób, będzie karane pozbawieniem wolności na okres do lat trzech, lub pracą poprawczą na okres do dwu lat”

„Te same działania, jeśli prowadzą do większych szkód dla organizacji państwowych lub społecznych, lub jeśli mają inne poważne konsekwencje, będą karane pozbawieniem wolności do lat osmiu”

W ZSRR prawo karało już od dawna wyjawianie tajemnic wojskowych lub państwowych

Tajność jest jedną z sowieckich obsesji i rzadko tylko obywatele sowieccy osmielają się rozmawiać z cudzoziemcami bez zezwolenia władzy. Dysydentów politycznych, którzy przekazywali niepożądane informacje o ZSRR skazywano dotychczas na podstawie artykułów o oczernianiu państwa lub szerzeniu antysowieckiej propagandy

Wydaje się, że nowe prawo jest kolejnym elementem wzbierającej w ZSRR fali neostalinizmu. Trudno wątpić, że przyczyni się do zastraszenia społeczeństwa i jeszcze bardziej ograniczy i tak już dość nędzne kontakty obywateli ZSRR z cudzoziemcami. Warto zwrócić uwagę, że nowe prawo, w sposób typowy dla przepisów w krajach komunistycznych, obejmuje sformułowania mgliste i elastyczne, dające się dowolnie interpretować. Nowe prawo o tajemnicy służbowej nie definiuje, na przykład, na czym tajemnica ta polega, ani w jaki sposób obywatel może odróżnić, co tajemnica ta obejmuje, a co nie

GUŁAG

Dokonczenie ze str. 1

W liście opisano życie w Obozie VS 389-36-1 położonego w pobliżu Permu, 1200 km na wschód od Moskwy, w którym „od dwóch do pięciu więźniów zamieszkuje celi”

Każdy z więźniów ma dwa metry kwadratowe celi - pisze autor listu. „Cele do życia i cele do pracy mają ubikacje - nie ma oczywiście wentylacji więc śmierdzi”

Według Amnesty w 1980 roku podstawowym zadaniem w obozie w ciągu długiego dnia roboczego było przymocowywanie przewodów w żelazkach. Dzienna norma wynosiła 700, ale większość więźniów wyrabiała około 400

„Cele do pracy są ciemne” - pisze więzień. „Jesienią i zimą światło elektryczne jest bardzo słabe i miga. Praca jest lekka, ale normy są tak wysokie, że tylko niewielu je wypełnia, niektorzy w rezultacie są karani”

Zywność w obozie jest fatalna. Mięso to kości, a gdy rzadko pojawi się mięso jest stęchłe i robaczywe. „Bardzo rzadko otrzymujemy warzywa, a kiedy nam dadzą nigdy nie są świeże. Woda jest bardzo niedobra”

Amnesty podaje, że w roku 1982 w obozie VS 389-36-1 znajdowało się 31 więźniów oraz, że ten i pozostałe obozy o zastraszonym rygorze są najbardziej surową kategorią obozów pracy wychowawczej w ZSRR

Więźniami tych obozów są osoby skazane za ciężkie przestępstwa kryminalne i poważne nadużycia ekonomiczne. Ale 15 więźniów w obozie w pobliżu Permu było więźniami politycznymi skazanymi za „działalność i propagandę antysowiecką”

SPRAWA ORŁOWA

W piątek 10 lutego wybitny fizyk Jurij Orłow konczy odbywać wyrok w sowieckim łagrze w okolicy Permu. Aresztowano go przed siedmiu laty. Zawinił tym, że zorganizował w Moskwie grupę, która próbowała obserwować, jak ZSRR wywiązuje się ze swych zobowiązań helsińskich o przestrzeganiu praw człowieka. Zobowiązania te podpisał Breżniew w 1975 roku

Po zwolnieniu z łagru, czeka Orłowa drugi etap kary - pięcioletnie zesłanie

Obawiano się jednak, że Orłow nie wyjdzie za druty, że administracja skorzysta z nowego prawa, wprowadzonego w 1983, które daje jej władzę przedłużenia więzienia wyroku o 3 do 5 lat (O tej nowej ustawie sowieckiej pisaliśmy w *Echu Tygodnia*, w poprzednim numerze). Doszły wiadomości, jeszcze ostatecznie nie potwierdzone, że los taki spotkał już Walerego Senderowa, matematyka, uwięzionego za kolportowanie nielegalnych wydawnictw, między innymi książek Orwella

10 TYS DYSYDENTÓW ZA DRUTAMI

Od roku 1979 aresztowania dysydentów i osób starających się o emigrację z ZSRR, zwiększyła się przeszło dwukrotnie. Sądzi się, że obecnie około 10 tysięcy emigracji

*Orłow
przed
aresztowaniem*

dysydentów, politycznych i religijnych, przebywa w sowieckich łagrach. Wzrosła przeciętna długość wyroku. Nadchodzą informacje, że KGB znowu stosuje tortury. Władze mocno uderzyły w grupy religijne, zwłaszcza w Baptystów. W 1983 pozwolono wyemigrować tylko 1314 Żydom. W 1982 wyjechało ich przeszło dwukrotnie więcej, w 1979 wyemigrowało 51320

KGB rozbiło grupy upominające się o prawa człowieka w ZSRR, grupę Orłowa w Moskwie i jej odpowiedniki na Litwie, w Gruzji i na Ukrainie. Z moskiewską grupą Orłowa rozprawiono się ostatecznie we wrześniu 1982. Większość spośród jej 21 członków aresztowano lub deportowano z Moskwy. Niektórym zaproponowano

Summer Canada '84 Jutro oni będą budować Kanadę daj im pracę dzisiaj

Każdy wie, że wakacyjna praca daje studentom szansę zarobienia pieniędzy potrzebnych do kontynuowania studiów. Ale to zaledwie część korzyści. Zatrudnienie wakacyjne jest najlepszą drogą, na której student zdobywa doświadczenie ułatwiające mu zdobycie przyszłej pełnogatynowej pracy. Pracodawcy zatrudniający studentów pomagają im w zdobywaniu umiejętności, które mogą się okazać użyteczne dla nich w przyszłości

Rząd kanadyjski pomaga i finansuje program Summer Canada Works zarówno w postaci plac dla studentów jak i strat związanych z ich zatrudnieniem

MOZESZ POMOC W STWORZENIU MIEJSC PRACY DLA STUDENTÓW PODCZAS WAKACYJNEGO PROGRAMU CANADA WORKS

Letni program Canada Works zapewnia produktywnie zatrudnienie dla mieszkających na miejscu studentów. Według projektu trzeba zatrudnić co najmniej trzech studentów by zapewnić produkcję dóbr i usług dla danej społeczności. Wszystkie te prace powinny być w pełnym wymiarze godzin i trwać od 6 do 18 tygodni w ciągu lata

CZY KWALIFIKUJESZ SIĘ JAKO PRACODAWCA?

Większość lokalnych i społecznych grup związkowych, organizacji i przedstawicielstw, a także prywatnych właścicieli kwalifikuje się do dofinansowania

JAK STARAC SIĘ O UDZIAŁ W PROGRAMIE

Jeżeli twoja firma czy organizacja ma już pomysł na zatrudnienie studentów skontaktuj się z

biurem Canada Employment Centre lub z Employment Development Branch, które jest częścią Employment and Immigration Canada by otrzymać dokładne informacje i kwestionariusze

OSTATECZNY TERMIN SKŁADANIA PODAN UPŁYWA Z DNIEM 24 LUTEGO 1984

Pracownicy naszych biur zatrudnienia mogą również udzielić ci informacji o innych wakacyjnych programach. W tym o

- SUMMER CAREER ACCESS - subsydiowanym programie dla studentów
- CANADA EMPLOYMENT CENTRES FOR STUDENTS szukaniu miejsc zatrudnienia dla studentów
- RCMP i DEPARTMENT OF NATIONAL DEFENCE programie zatrudnienia studentów w tych departamentach

Employment and Immigration Canada

John Roberts, Minister

Employment and Immigration Canada

John Roberts, Ministre

Canada

Po długiej chorobie
dnia 5 lutego 1984 zmarł w Toronto

ZYGMUNT CZERNIAKOWSKI "CZYTELNIK"

Inżynier, pisarz, dziennikarz,
współpracownik ECHA TYGODNIA

Wraz z Nim odeszła jego długoletnia towarzysząca życia
MARIA CZERNIAKOWSKA

Bibliotekarka i autorka
CZEŚĆ ICH PAMIĘCI

Zespół Echa Tygodnia

Z PRASY ZAGRANICZNEJ RECENZJE KSIĄŻEK PRZECZYTANE... ZASŁYSZANE...

Krotki list CZYTELNIKA do Sz. Czytelników ET

Droży Czytelnicu

w około trzydziestu poprzednich numerach Echa Tygodnia czytaliście moje recenzje książek oraz artykułów z prasy zagranicznej. Niestety stale rozwijająca się choroba nie pozwala mi na kontynuowanie pisania. Szczególnie ze względu na ostatnio ukazujące się książki jak np. Michenera POLAND czy Ustinowa My Russia. Dokonczę jeszcze dla Was recenzję o świetnym dziele angielskiego naukowca Normana Davisa A HISTORY OF POLAND i na tym skoncuję moją służbę dla Was. Gdyby Opatrzność Boska pozwoliła mi od czasu do czasu coś napisać to będą to krotkie wiadomości o książkach dobrych i do złych. Ale to przyszłość pokaze.

Dziękuję

CZYTELNIK

List ten otrzymałmś na krotko przed śmiercią. Mimo ciężkiej choroby Zygmunt Czerniakowski pisał jednak nadal do ostatnich dni. Pozostawił kilka recenzji książek i not, których nie zdążył zobaczyć w druku. Jego odejście jest wielką nieodżałowaną stratą czytelników gazet, dla której tak ofiarne pracował. Jeszcze w najbliższych numerach ukaza się jego prace.

RECENZJE KSIĄŻEK

W S KUNICZAK
VALEDICTORY (w jęz ang.)
Wyd. Doubleday & Co Inc New York
1983, str. 389

Tytuł VALEDICTORY oznacza nie tylko "pożegnanie" - to także tytuł ostatniego (trzeciego) tomu trylogii, znanej w sferach polonijnych, a szczególnie kombatanckich - trylogii, w skład której weszły "The Thousand Hour Day" i "The March".

Autor W S Kuniczak, lwowiak z pochodzenia, uciekł do Anglii w 1939 r., przepielgrzymował 29 krajów, żeby osiągnąć w Denver, Colorado, gdzie pracuje teraz nad powieścią o imigrantach.

Na stronicach "Pożegnania" Kuniczaka żyją, ku pamięci potomnych, bohaterzy słynnego Szwadronu RAF'u "303". Można by dużo napisać o "Valedictory", ale jestem przekonany, że wielu Czytelników ET sięgnie po tę książkę, może wspomni własne dzieje lub towarzyszy broni. I zapłacze nad losem narodu polskiego tak jak płakali w 1945 r. Polacy - bohaterzy żołnierze różnych armii, w których walczyli nie tylko "za Waszą", ale przecież "i za naszą wolność".

Jest w tej książce część V (zaczynająca się na str. 307) pt. "So Shall it Be at the End". Jest w niej próba rozliczenia się z los wspaniałych Żołnierzy Polski Niepodległej, którzy w koncowych dniach wojny słyszeli, w podziękowanie, za przelaną krew - najbardziej obrzydliwe szyderstwa, widzieli odwrócone plecy i pogardę Anglików. Pozwalam sobie przytoczyć wyjątki rozmowy Anny - Angielki bliskiej sprawom polskim i starego Generała Janusza Prusa (od str. 332).

Wyjątek 1. General "Nasz Marszałek, który umarł w 1935 r., był jedynym człowiekiem, który miał polityczny plan uratowania Europy przed II Wojną Światową. Jak Sikorski chciał zjednoczyć wszystkie narody między Niemcami a Rosją w jedną, zdolną do samoobrony całość - ale Wasz Lloyd George zburzył ten plan w Lidze Narodów."

Wyjątek 2. Mowi General "W wojnach napoleońskich naszym dowódcą był książę Józef Poniatowski. Kiedy Francuzi przegrywali bitwę pod Lipskiem - książę skoczył do rzeki Elstery tonąc wraz z koniem. Ostatnim zawołaniem Księcia było "Bog mi powierzył honor Polaków, Bogu tylko go zwroć". Nie wiem czy Bog słyszał go lub co myślał o tym. Zaraz po tym Polska zniknęła z mapy Europy na przeszło 100 lat.

"Co to ma wspólnego z dzisiejszymi czasami?" - spytała Ann.

"Niewiele. To jeszcze jeden kawałek bezużytecznej historii, którą większość z nas nosi w pamięci" - odpowiedział General.

Wyjątek 3. Pyta General "Czy Pani kiedyś zastanawiała się, dlaczego przeciwstawiliśmy się Niemcom we wrześniu 1939?"

Ann odpowiada "Dla tego samego powodu dla którego każdy sprzeciwia się inwazji. Żeby obronić swoją ojczyznę. General "Nie! Myśmy nie mieli żadnych szans na zwycięstwo. Nasi wodzowie w edzieli, że nasi sprzymierzeni nie podniosą palca, kiedy kraj nasz będzie się zmieniał w

amentaryzmo ruin. Dwa dni przed wojną miałem w rękę dyrektywę Francuzów, która zabraniała penetracji granicy niemieckiej głębiej niż 3 mile. Nasz wywiad wykradł niemieckie wyjasnienia dla swoich żołnierzy, że w ich naturze na Polskę, zaden z aliantów Polski nie użyje broni. Mielismy do wyboru: poddanie się albo wojnę, która zniszczy nasz kraj.

Wybraliśmy narodowe zniszczenie. Zrobilismy to w nadziei, że nasz opór będzie tak dramatyczny, a grzmot naszego upadku będzie tak nie do zapomnienia, że zapiszą się na sumieniach naszych aliantów. A kiedy pogiębą Niemców oni będą pamiętali nasze okrutne poświęcenie i przywrócą naszą ojczyznę znow na mapę Europy.

Stało się inaczej. Austriacy przywitani nowym pragmatycznym światem dętymi orkiestrami i kwiatami. Czesi połknęli swoją dumę (w końcu w Pradze było jedno jedyne uszkodzone okno).

To myśmy grzebali Warszawę w ruinach i między trupami.

Wyjątek 4. General "Pani wie, że mój brat, Michał, popełnił samobójstwo w 1939 r. To był człowiek, który zawsze się kierował tym, że "honor i ojczyzna" to rzecz najważniejsza."

Kiedy Sowieci wbili nam bagnet w plecy, a nikt z Zachodu nie drgnął, żeby zaprotestować, brat mój zrobił to, co jego koncepcja honoru nakazywała.

A zaden z nas nigdy nie zapomni obelżywych słów naszych odwiecznych wrogów - NIEMCÓW i SOWIETÓW, ale i też "dzentelmskich" synów Albionu i ich nie-dzentelmskich pociotków - Kanadyjczyków, którzy kopali imigrantów polskich za mowienie po polsku w Toronto (jeszcze w latach czterdziestych i pięćdziesiątych tego stulecia).

Nie starajmy się tylko zapominać.

Nasza przyszłość zależy od naszej skarbnicy pamięci. Ja wierzę, że skarbnica ta pozwoli nam przetrwać.

CZYTELNIK

Malcom Muggeridge "SOME ANSWERS"
Wyd. Methuen, London, G B, 1982 r., Str. 125
(w jęz. angielskim)

Malcom Muggeridge to jedna z najciekawszych i najpopularniejszych postaci w angielsko-języcznym świecie publicystyki. Korespondent Manchester Guardian w Moskwie (w pierwszych latach trzydziestych) stał się po wojnie waszyngtonskim korespondentem Daily Telegraphu. Był też przez kilka lat redaktorem "Punchu". Napisał kilkadziesiąt książek. Od 1950 r. współpracuje z BBC.

Słynny (od 1948 r.) program BBC - "Any Questions?" ("Pytania, proszę") zaprosił Muggeridge'a do swego 4-osobowego zespołu dyskutującego o wielu różnych sprawach interesujących ludzi myślących. A Muggeridge, czy się ktos z nim zgadza, czy nie, należy do niewielu ludzi, których się szanuje za mądrość i zaangażowanie w sprawę tego świata.

- Książka, która jest przedmiotem dzisiejszego omówienia jest zbiorem 98 odpowiedzi na wybrane pytania angielskiego audytorium BBC. Oto 11 dla przykładu, takich pytań:

- Czy prywatne życie człowieka na stanowisku rządowym może wpływać na jego karierę?
- Czy i jeśli tak, to do jakiego stopnia nagosc powinna być dopuszczalna na deskach teatru?
- Czy zelenie cenzury obniży poziom moralny społeczeństwa (np. film "Ostatnie tango w Paryżu")?
- Czy kanony chrześcijańskie powinny być obowiązkowo wykładane w szkole?
- Czy niezbędne jest stworzenie warunków, żebyśmy mogli "umierać z godnością"?
- Jaka jest rola telewizji w kształtowaniu społeczeństwa?
- Jak rozwiązać problem narastającej imigracji z Trzeciego Świata?
- Czy komunizm zdolny jest zniszczyć świat jeszcze przed rozpętaaniem wojny atomowej?
- Czy publiczne szkoły mogą obronić się przed rosnącą krytyką?
- Jak to się stało, że młodzież uniwersytecka w 1968 r. mimo obiektywnych, własnych, zdobyczy była tak destruktyną?
- Co jest ważniejsze dla napisania powieści: mało wiedzy i ogromna wyobraźnia, czy odwrotnie?

Kto szuka odpowiedzi na te i inne pytania - niech sięgnie do książki Muggeridge'a i "Some Answers". Ale pozwalam sobie zaproponować tym Czytelnikom, których zainteresuje omawiana książka - następującą zabawę intelektualną "ze samym sobą", u podłoża której leży przekonanie, że każdy myślący człowiek staje, od czasu do czasu, przed takimi lub innymi pytaniami. "Zabawa" polega na tym:

1. po wyszukaniu pytania, które Was ciekawi - nie czytajcie odpowiedzi Muggeridge'a
2. weźcie karkę papieru i napiszcie ją według Was byłaby najwłaściwsza odpowiedź
3. przeczytajcie, teraz dopiero, odpowiedź Muggeridge'a i porównajcie ją ze swoim stanowiskiem
4. ustalcie sobie sami sposób punktowania
5. jeżeli w większości odpowiedzi - zgodzicie się ze stanowiskiem jednego z najmądrzejszych ludzi na świecie - pogratulujcie sobie sami.

To naprawdę inteligentna gra, a samosprawdzanie się nikomu nie zaszkodziło.

Przyjemnej zabawy życzy Wam

CZYTELNIK

ciąg dalszy

10 XI 1905

Wprowadzenie stanu wojennego w Królestwie Polskim

28 XII 1905

Strajk Powszechny w Królestwie Polskim

1905-1907

Strajk szkolny Zapoczątkowany (I 1905) w Warszawie, rozszerzył się niemal na całe Królestwo Polskie, obejmując 462 gminy Wynikiem strajku było uzyskanie prawa zakładania szkół prywatnych z polskim językiem wykładowym Nauka historii i geografii miała być nadal prowadzona w języku rosyjskim

Marzec 1906

Tymczasowe przepisy o związkach i stowarzyszeniach, pozwalające na zalegalizowanie powstałych związków zawodowych

1 V 1906

Powszechne strajki, manifestacje w wielu miastach Królestwa Polskiego

14 VI 1906

Pogrom Żydów w Białymstoku, zainscenizowany przez wojsko, padło ok 100 zabitych i rannych

29 VI 1906

Zjazd Polskiego Związku Ludowego, pierwszej partii chłopskiej w Królestwie Polskim

Sierpień 1906

Ogłoszenie prawa o sądach polowych, pozwalającego na skazanie i stracenie oskarżonego w ciągu 24 godzin

Pazdziernik 1906

Strajk 67 tys robotników w Łodzi na znak protestu przeciw egzekucjom z wyroków sądów polowych

Listopad 1906

IX Zjazd PPS rozłam na PPS-lewicę i PPS-frację rewolucyjną z Józefem Piłsudskim na czele

1906

Założenie Towarzystwa Kursów Naukowych, utworzonego z dawnego Latającego Uniwersytetu, prowadzącego wykłady na poziomie uniwersyteckim

"Robotnik", centralny organ PPS drukowany tajnie, osiąga nakład 40 tys egzemplarzy

KALENDARIUM LAT 1831 - 1983, CZYLI JAK HISTORIA LUBI SIĘ POWTARZAC

OSTATNI ETAP 1882-93) - JACEK MALCZEWSKI)

Ukazuje się książka Dmowskiego "Niemcy", Rosja i kwestia polska", stawiająca tezę, że główne niebezpieczeństwo dla sprawy polskiej tkwi w eksterminacyjnej polityce niemieckiej, głosząca ideę "pojednania Rosji z Polską"

1908

Założenie konspiracyjnego związku walki czynnej, pod nominalnym przywództwem Sosnkowskiego, a faktycznym Piłsudskiego Celem jego było przygotowanie kadr wojska powstanczego

1909

Powstanie Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego w Wielkopolsce

1910-1912

W Krakowie i Lwowie powstaje "Strzelec", organizacja paramilitarna, dała wyszkolone kadry dla legionów

1912

Ustawa Pomy o ubezpieczeniu najemników od chorób i wypadków, która w rzeczywistości pogarszała uprawnienia wywalczone przez robotników

28 VI 1914

W Sarajewie ginie w zamachu następca tronu austriackiego arcyksiążę Ferdynard

28 VII 1914

Austro-Węgry wypowiedają wojnę Serbu

1 VII 1914

Niemcy wypowiedają wojnę Rosji, po raz pierwszy od rozbiórów Polski dwaj główni zaborcy stają do walki ze sobą

6 VIII 1914

I kompania kadrowa pod dowództwem Piłsudskiego przekracza granicę rosyjską z zamiarem rozpoczęcia walki powstanczej w Królestwie Polskim

9 VIII 1914

Naczelna Komenda Wojsk Austriackich ogłasza apel, by naród polski "zaufał sprawiedliwości obu cesarzy" (tu austriackiego i niemieckiego)

14 VIII 1914

Wielki książę Mikołaj Mikołajewicz, głównodowodzący armii rosyjskiej, wydaje odezwę, w której głosi hasło zjednoczenia ziem polskich pod berłem cara ("Pod berłem tym rodzi się Polska, swobodna w swej wierze, w języku i samorządzie")

CDN

MIGA WKI

● Nie wiercie horoskopom!

Takie jest zdanie watykańskiego dziennika L'Osservatore Romano, który artykułem watykańskiego teologa ojca G Concettiego zaznacza, że horoskopy mogą osłabiać "tych, których wiara jest słaba i niedostatecznie uformowana" Ojciec Concetti stwierdza z niepokojem, że coraz większa liczba ludzi na świecie przywiązuje wagę do horoskopów "Horoskop - pisze Concetti - podobnie jak astrologia wrozenie z kart i inne tym podobne rzeczy jest przeciwko religijnym zasadom Biblii Przyszłość każdego człowieka zna tylko Bog"

● Dzieci elity sowieckiej patrzą na Zachod

Obserwatorzy życia w ZSRR donoszą, że dzieci elity sowieckiej uwielbiają nosić amerykańskie dzinsy oraz zachodnie stroje, a także posiadają japońskie stereo i zachodnie płyty rockowe Zamierzają również język rosyjski słowami zapożyczonymi z języka angielskiego Jednym z ostatnich terminów angielskich w modzie odnoszącym się do stylu życia elity jest "haj-lafizm"

O PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGIERSKIEJ

Tysiącletnia przyjaźń i wielka sympatia łącząca Węgrów i Polaków to zjawisko niespotykane w stosunkach międzynarodowych, zwłaszcza, że oba kraje przez długi okres miały wspólną granicę Tę przyjaźń i miłość zrodziły wspólne przeżycia i doświadczenia, zarówno w dobrym jak i w złym, podobne losy polityczne obu narodów, analogiczny w dziejach rozwój społeczny i gospodarczy oraz wspólne walki narodowowyzwolencze, prowadzone przeważnie przeciw tym samym wspólnym wrogom Dużą rolę odegrał tu także podobny temperament narodowy Przysłowie mówi "Polak, Węgier dwa bratanki "

Związki były wszechstronne i różnorodne, od powiązań dynastycznych, przez obronne, ekonomiczne, religijne, kulturalne, naukowe czy artystyczne Raz było silniejsze oddziaływanie Węgrów na Polskę, innym razem odwrotnie Oba narody w tym samym mniej więcej czasie z tych samych powodów przyjęły chrześcijaństwo, a po utracie niepodległości żyły długie lata w niewoli, dalej bohaterские zrywy powstancze, liczne emigracje polityczne i zawsze niezmiennie supremacja

hasła walki o niepodległość nad innymi problemami

Zwykle najczęściej mówi się o związkach dynastycznych, tak więc żeby wymienić postacie najbardziej znane błogosławiona Węgierka Kinga i Jolanta to żony polskich książąt, Elżbieta Łokietkówna była żoną Karoka Roberta, pierwszego Andegawena na tronie węgierskim, Polka bł Salomea Piastówna - żona węgierskiego królewicza Kolomana A ta, której postać urosła do symbolu przyjaźni naszych narodów, bł Królowa Jadwiga - przybyła na Wawel z Węgier W 1440 r na tron węgierski zostaje powołany Polak, Władysław III Warnenczyk (I Ulaszlo) Jednym z najbardziej zasłużonych naszych królów był Stefan Batory - książę Siedmiogrodu, Węgier, ale jego panowanie całkowicie należało do Polski Dla Polski toczył zwycięskie wojny z Moskwą, w Polsce przeprowadził szereg reform, wprowadzając ład i porządek w sądownictwie, skarbie i armii W 1579 r założył Akademię w Wilnie (W 1919 r wzniesiony Uniwersytet Wileński otrzymał nazwę n Stefana Batoryego)

Warto tu przypomnieć, że piękny polski statek pasazerski jedy-

ny transatlantyk, znany w całym świecie nosi imię własne "Stefan Batory"

Bardzo długo popularną osobistością na Węgrzech był Jan III Sobieski, gdzie w przeciwieństwie do cesarskiej Austrii, nie negowano jego wielkiego wkładu w dzieło wyzwolenia Węgier z blisko 150-letniej niewoli tureckiej

Ważnym momentem w dziejach przyjaźni naszych narodów były powstania narodowowyzwolencze zarówno na Węgrzech jak i w Polsce Raz Węgrzy jako ochotnicy walczyli w Polsce, innym razem z Węgrów szła dla powstańców pomoc w lekach, pieniądzech i żywności, to znow Polacy pomagali Węgom Fale uchodźców polskich na Węgrzech spotykały się z najbardziej życzliwym przyjęciem A kiedy na Węgrzech wybuchło powstanie w 1848 r to Polacy stanęli u boku Węgrów jako najwierniejsi ich sojusznicy i przyjaciele A szczególnego rozgłosu nabral fakt, że wybitni polscy oficerowie zajmowali wysokie stanowiska w Armii Węgierskiej, jak m in Henryk Dembinski (naczelny wodz) i gen Jozef Bem Kiedy znowu w roku 1956 Węgrzy chwycili za bron, pierwsze

transporty leków i krwi szły z Polski

Te tragicznie kończące się powstania, a potem tułaczkie życie emigrantów dawały i dają odczucie wspólnoty obu narodom podobnie doświadczonym w przeszłości i beznadziejnie walczącym o wolność i niepodległość do dziś

Wiele można by pisać o naszych związkach w literaturze, sztuce i w ogóle w kulturze, tak np światowej sławy pianista i kompozytor Fr Liszt wielokrotnie manifestował swoją przyjaźń z Polakami, poświęcając Polsce wiele swoich utworów

Nie można też nie wspomnieć o tym jakie było stanowisko rządu budapeszteńskiego wobec agresji niemieckiej na Polskę w 1939 r "Węgry w żadnym wypadku nie chwycą za bron przeciwko Polsce"

A kiedy we wrześniu 1939 r Ribbentrop zajął zgody rządu węgierskiego na przemarsz wojsk niemieckich przez terytorium Węgier do granicy polskiej, rząd Telekiego odrzucił to zadanie

Stanisław Worcel napisał kiedyś pięknie o naszych narodach, że Polska i Węgry to dwa wiekiuste drzewa rosnące wprawdzie osobno, ale korzeniami splecione i zrosnięte

W O L N O Ś Ć

słownik polityczny

(II)

W poprzednim artykule z tego cyklu była mowa o pojęciu wolności, które wydaje się użyteczne, gdy rozważa się zagadnienia społeczne i polityczne. W tym przypadku warto nie iść śladami niektórych filozofów, nie zajmować się wolnością jako "rozumieniem konieczności", zostawić na boku zagadnienie wolności woli i zająć się zakresem stosowania przymusu. Wolność jednostki może być ograniczana przez inną osobę, ale gdy mówi się o sprawach społecznych, istotny staje się zakres przymusu społecznego i w szczególności przymusu wywieranego przez państwo, istotne jest więc ograniczanie wolności przez instytucje. Walka o wolność jest często walką o prawo, o takie ukształtowanie prawa, by nie było ono narzędziem przemocy, ale narzędziem obrony obywateli przed przemocą, a szczególnie przed przemocą państwa.

Ponieważ przymus może być mniejszy lub większy, przeto także i wolność (która jest jego przeciwieństwem) może być mniejsza lub większa. Zmniejszanie ograniczeń może następować w różnych dziedzinach: w swobodnym ruchu ludzi, w krążeniu informacji i kultur, w dostępie do informacji, do stanowisk, do dóbr ekonomicznych. Gdy ograniczenia maleją, wolność staje się większa.

Istnieją ruchy i doktryny społeczne uznające rozszerzanie wolności za wartości dążące do osiągnięcia większej wolności w sensie tu omawianym, to jest do zmniejszenia zewnętrznych, - a szczególnie państwowych - ograniczeń działań społecznych. Te ruchy i doktryny społeczne obdarzane bywają mianem liberalizmu. Liberalizm w ekonomii - to dążenie do zmniejszenia sfery działania państwa w gospodarce i do przywrócenia poszczególnym ludziom lub organizacjom takich praw działalności gospodarczej, by można było co najmniej stworzyć przeciwwagę dla monopolu państwowego. W katolickiej doktrynie społecznej niezbyt chętnie używa się słowa "liberalizm", stwierdza się jednak, że państwo nie powinno iść za daleko w przejmowaniu zadań, które społeczeństwo może wykonać własnymi środkami. Ta zasada ograniczania roli państwa dotyczy między innymi gospodarki. W Polsce wchodzi tu w grę przyznanie praw gospodarce chłopskiej lub ograniczanie tych praw, rola rzemiosła, prywatnej wytwórczości i usług, istnienie prawdziwej lub fikcyjnej spółdzielczości, a także społeczny sens gospodarki państwowej w jakiej mierze uznaje się prawa społeczeństwa do wpływania na to, co w gospodarce państwowej się dzieje. Formułowane były propozycje, by działalność gospodarczą państwa oddzielić od działalności państwowej. Trudno nazwać te propozycje "liberalnymi" w tradycyjnym sensie ekonomicznym, niemniej i one zmierzają do stworzenia warunków, w których społeczność mogłaby w większej mierze kontrolować państwowe działania gospodarcze. Zmniejsza się wtedy samowola władz, zwiększa wolność decydowania ze strony obywateli. Demokracja w dziedzinie gospodarki jest jednocześnie przyznaniem obywatelom wolności w tej dziedzinie. Istnienie i usankcjonowanie monopolu, a już tym bardziej monopol niekontrolowany, jest zaprzeczeniem wolności.

Termin "praworządność" najczęściej zapewne jest używany w krajach rządzonych przez partie komunistyczne. W innych krajach mówi się ostrzej o rządach prawa. Przez praworządność rozumie się przestrzeganie prawa przez państwo, które samo zajmuje się przygotowaniem i ustanawianiem prawa. Dlaczegożby więc nie ustanowić takiego prawa, które będzie przestrzegane? Okazuje się, że jest to trudne. Między innymi dlatego, że prawo pełni funkcję propagandową, ustanawia się w nim specjalnie instytucje dekoracyjne, pozorujące działania. Instytucje dekoracyjne stanowią osłonę dla innych instytucji, w których podejmuje

się decyzje rzeczywiste. Na przykład Sejm lub Rada Państwa stanowią osłonę dla Biura Politycznego, Sekretariatu i Wydziałów Komitetu Centralnego PZPR.

Tradycją partii komunistycznych jest podejmowanie decyzji bez skrupowania, prawo może być dostosowywane do tych decyzji, ale w zasadzie nie uważa się by prawo miało krępować władzę. Ważnym zadaniem prawa jest natomiast krępowanie swobody obywateli. Jeśli sprawujący władzę chcą wyjaśnić, dlaczego ich zdaniem rolnicy indywidualni nie powinni być zrzeszeni w związku zawodowym, odwołują się do argumentacji prawnej. Mniejsza w tej chwili o wartość tej argumentacji, istotne są ograniczające i represyjne funkcje prawa w zamierzeniach władz.

Istnieją instytucje, które władze pragnęłyby wyłączyć spośród instytucji kontrolowanych przez prawo, te instytucje to przede wszystkim przywództwo partii komunistycznej i policja polityczna. Takie zupełne wyłączenie spod prawa kieruje się jednak niekiedy przeciw interesom aktywistów partyjnych. Tak było między innymi w okresie władzy Stalina, gdy terror został skierowany nie tylko przeciw przeciwnikom politycznym i ludziom zwykłym, ale także przeciw aktywistom komunistycznym. W takim przypadku może zdarzyć się, że idea "praworządności" stanie się przez pewien czas dla aktywistów partyjnych zrozumiała, chcieliby oni bowiem uzyskać jakąś ochronę przed poczynaniami partyjnego przywództwa i policji politycznej. "Praworządność" ma wówczas polegać przede wszystkim na tym, by terror nie był w nadmiernym stopniu kierowany przeciw aktywistom partyjnym. Okazuje się jednak, że terror trudno zatrzymać i idea praworządności (jako reakcja na terror) może zostać rozszerzona także na ludzi zwykłych (przynajmniej w jakimś stopniu). Rozszerza się w tym przypadku zakres wolności bardzo elementarnych, zmniejsza się strach, maleją (choć nie do zera) szanse deportacji i aresztowania. Okresy, w których w jakimś stopniu zwraca się uwagę na sprawy "praworządności", są okresami, w których zmniejsza się stosowanie bezpośredniego przymusu fizycznego i rzadsze są groźby stosowania tego przymusu. Wiadomo jednak z najnowszej historii Polski, że wolność od pobicia przez milicję lub służbę bezpieczeństwa nie jest wcale wolnością łatwą do uzyskania, zaś prawo nie jest przez władze traktowane jako skrupowanie ich własnych poczynan, ale jako narzędzie rządzenia, prawo w myśl tej interpretacji ma służyć łatwiejszemu uzyskiwaniu celów władz.

Niekiedy mówi się o wolności myśli lub o wolności sumienia. Wzięte dosłownie nie są to sformułowania zbyt szczęśliwe. Przy obecnie istniejących środkach technicznych nie jest jeszcze łatwym naruszać wolności myśli, na reakcję sumienia też jeszcze bezpośrednio nie wpływa i trudno kogoś przymusić do tego, aby jego sumienie reagowało tak lub inaczej. Zwykle jednak ten, kto mówi o wolności myśli, rozumie przez to wolność wypowiedzi publicznych, wolność rozpowszechniania i otrzymywania informacji przy pomocy rozmaitych środków technicznych, wolność głoszenia opinii i teorii. Ten, kto mówi o wolności sumienia, rozumie przez to wolność postępowania zgodnego z sumieniem, szczególnie w dziedzinie religii, przekonań moralnych i ideologicznych. Państwa współczesne na ogół nie występują przeciw dosłownie rozumianej wolności myśli i wolności sumienia. Ich przedstawiciele zdają się mówić myślicie sobie i wyznawajcie w swoim sumieniu co chcecie, bylebyście nie dawali tego po sobie poznać publicznie.

Państwa współczesne, szczególnie zaś niektóre z nich, specjalizują się w ograniczaniu

"Słownik Polityczny" Marka Tarniewskiego został napisany z założen jako podręcznik szkoleniowy dla społeczeństwa podziemnego w Polsce. Krążący w odpisach i w powieleniach jest jednym z licznych współczesnych tekstów kształtujących kulturę polityczną społeczeństwa polskiego poza obszarami pro-

pagandy partyjnej. Sam autor jest renomowanym pisarzem i myślicielem niepodległościowym od lat obecnym swymi licznymi i świetnymi artykułami i książkami w pierwszych szeregach myśli opozycyjnej. Niektóre książki i artykuły Marka Tarniewskiego drukowała paryska "Kultura".

niu i utrudnianiu realizacji prawa do wolności słowa. Osobom spoza państwowego aparatu informacji i propagandy utrudnia się lub uniemożliwia dostęp do technicznych środków masowego przekazu. Niekiedy prawnie wprowadza się państwowy monopol środków masowego przekazu i prawnie lub pozaprawnie karze się za naruszenie tego monopolu. Niekiedy wprowadza się koncesje na działalność informacyjną, koncesji odmawia się i ściga się osoby prowadzące działalność niekoncesjonowaną. System wydawania koncesji może zresztą służyć również do ograniczania wolności w innych dziedzinach niż upowszechnianie informacji. Ograniczaniem wolności jest cenzura i jest nim zagłuszanie radiostacji. Gdyby pytać o usprawiedliwienie istnienia tych instytucji, władze odpowiadałyby zapewne, że społeczeństwo jest niedojrzałe, jakkolwiek nie w całości. Są w nim ludzie, działacze partii politycznej, których zadaniem jest dobierać strawę duchową dla niedojrzałych. Pogląd taki wymaga wielkiej wiary we własną wiedzę i w trafność własnego sądu i znacznej pogardy dla reszty społeczeństwa.

Była mowa o tym, że o wolność toczy się walkę. Współczesny komunizm należy do paternalistycznych ruchów społecznych. Jest ruchem, którego działacze głoszą, że realizują projekt ideologiczny społeczeństwa idealnego i że znają metody realizacji tego projektu. Zapewne coraz częściej jest to pogląd odświętny, głoszony wtedy, kiedy rzeczywistość mniej daje się we znaki. Niemniej właśnie ta realizacja ideologicznego projektu wraz z tezą o kolektywnej mądrości kierownictwa partii ma stanowić ostateczne uzasadnienie ograniczania wol-

ności w Polsce. Podaje się również uzasadnienie dużo prostsze, tak zwane "geopolityczne" nadmiar wolności może spowodować gniew sąsiadów. W tym ujęciu partia komunistyczna przestaje być organizacją przepisów i ideologów, realizujących swoje wizje społeczne, a staje się organizacją namiestniczą przekazującą wolę sąsiedniego państwa i co więcej, podkreślającą, że tę wolę przekazuje. W ujęciu "geopolitycznym" brak wolności jest następstwem braku suwerenności. Można to także sformułować mniej stanowczo i mówić o ograniczeniach wolności (wewnętrznej) i suwerenności. Jakiegokolwiek byłyby jednak oficjalne usprawiedliwienia owych ograniczeń, można przekonać się, że ograniczenia te wielokrotnie przesuwano. Dowodów w tej mierze dostarczają też wydarzenia w Polsce od lipca 1980 roku. Wywalczenie wolności organizacji okazało się pomocne przy rozszerzaniu wolności w takich dziedzinach jak gospodarka, obieg informacji lub stosunki między aparatem władzy terenowej i aparatem policyjnym a obywatelem. Ustroj w Polsce okazał się podatny na naciski zmierzające do rozszerzenia wolności, jednocześnie jednak potrafił zmobilizować potężne siły oporu przeciw zmianom. W czasie ostatnich wydarzeń w Polsce wolność nie była darowana, lecz wywalczona. Istnieją szanse, na względnie trwałe uzyskanie zdobyczy wspierac się będzie o zdobycze z zakresu demokracji, o siły społeczne niezależne od państwa i wobec tego mogące na państwo oddziaływać.

MAREK TARNIEWSKI

RRSP • RRSP • RRSP

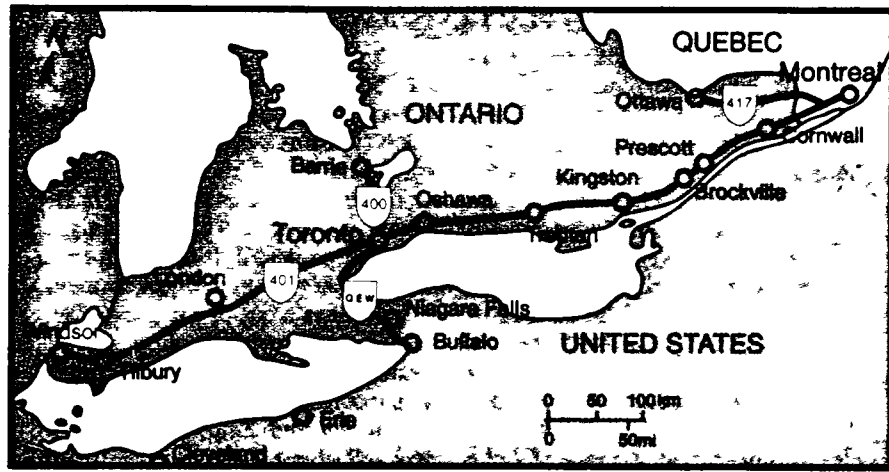
"CZAS MYŚLEĆ O EMERYTURZE"

29 LUTY 1984 R. — TERMIN WPLAT ZA 1983 ROK

220 Roncesvalles Ave.
537-218112 Denison Ave.
863-09962987 Bloor St. W.
236-1225

ST. STANISLAUS — ST. CASIMIR'S PARISH (TORONTO)

CREDIT UNION LIMITED

"Główna ulica" Ontario czyli autostrada nr 401 jest najdłuższą kanadyjską drogą szybkiego ruchu a jednocześnie miejscem, gdzie miliony spędzają dużą część swego życia

The Macdonald-Cartier Freeway - taka jest oficjalna nazwa najlepszej i najbardziej ruchliwej jezdni Kanady. Ma także opinię najlepiej kontrolowanej. Przeciętna uczęszczania największym, 4-pasmowym odcinku zimą - 5 pojazdów na minutę, natomiast 166 samochodów na minutę w przeciętny letni weekend w najszerzym miejscu w Toronto.

Ale 401 jest czymś więcej nie tylko autostradą, jest także sposobem na życie. "Jest to najważniejszy element, który zmienił strukturę ekonomiczną i socjalną prowincji" - twierdzą naukowcy. 5,5 mln ludzi - 23% społeczności kanadyjskiej mieszka w odległości nie większej niż 20 km od 401. Ważne ośrodki przemysłowe zgrupowały się wzdłuż szosy, całe miejscowości prosperują dzięki niej. Zupełnie zwaniowanej na tle samochodów prowincji - 4,5 mln pojazdów na 8,5 mln ludzi - 401 jest "główną ulicą".

Większość Ontaryjczyków ledwo pamięta ciężkie życie zanim ukończono autostradę, choć to było w 1968. Każdy odcinek był poprzedzony czteroletnim okresem planów i projektów. Całkowity koszt budowy wyniósł 545 milionów dolarów. Gdzie to było możliwe projektanci prowadzili nitkę drogi wzdłuż naturalnych pokładów piasku i żwiru, które stworzyły znakomite fundamenty. Efekt jest pokazowy: łagodne łuki zakrętów pomagają utrzymać pojazd na drodze, zadnych niebezpiecznych wzniesień, ani rozpraszających uwagę kierowcy olbrzymich reklam na poboczu, dające się odczytać z odległości 150 m przez każdego kierowcę, oznakowania i drogowskazy.

"Ona odegra taką rolę w życiu prowincji, jak budowa pierwszej kolei - powiedział jeden z notabli z Kitcheneru, kiedy budowa autostrady osiągnęła jego miasto. I tak się stało, z wyjątkiem małych osiedli, gdzie rozkwitła sieć autobusów dalekobieżnych. Liczba dużych ciężarówek kontenerowych przewyższyła szybko linie kolejowe towarowe. Rozbudowały się motele, domy towarowe i okręgi przemysłowe na południe od London i Cambridge, 140 km od Toronto powstało centrum dla 13 olbrzymich firm przewozowych i 34 fabryk z General Motors włącznie.

Mieszkańcy Belleville jeżdżą regularnie 175 km, a mieszkańcy London 190 km - do Toronto na kolacje lub do teatru. Każdego lata nasza droga szybkiego ruchu pomaga przejechać 300 tysiącom turystów do historycznej Upper Canada Village. Wyjeżdżając na niedzielną wycieczkę 200 km za miasto mając do dyspozycji FOUR-OH-ONE to drobnostka.

Jak dotąd jest to nadspodziewanie bezpieczna droga. Średnia wypadków jest mniejsza niż połowa wypadków kraks na pozostałych autostradach ontaryjskich i mniejsza niż jedna czwarta wypadków w całej naszej prowincji. Powód: kierowcy mogą utrzymać stałą prędkość, można wjechać na autostradę i z niej zjechać bez ograniczania prędkości, nie ma w ogóle ostrych zakrętów i w odpowiednich miejscach są pasy wyprzedzania.

Ale nawet najlepsza na świecie droga nie uchroni niektórych kierowców przed wypadkiem. Jeździmy zbyt szybko lub zbyt

blisko jeden drugiego jak na warunki drogowe - twierdzą policjanci. Ograniczenie prędkości do 100 km/godz było i tak dla warunków idealnych. Niektórzy nie biorą tego pod uwagę. Inni są z kolei rozkojarzeni zbyt długą, łatwą jazdą.

Specjaliści od komunikacji podają parę sposobów na zwalczanie tego stanu np. wyszukiwanie dziwacznych napisów na bocznych ścianach dużych ciężarówek lub wypicie małej mocnej kawy, gdy linie na szosie zaczynają się zżewać lub rozszerzać.

Dla tych, którzy jeżdżą uważnie, 401 jest także ruchomym oknem na całe bogactwo południowego Ontario. Swoją początek bierze w granicznym Windsor, dalej poprzez poblizkie Point Pelee National Park i słoneczne Leamington, słynne ze szklarni-inspektów, przecinając pola uprawne zmierza na wschód. Koło London krajobraz przechodzi w łąki, trawę, drzewa i kwiaty.

W miarę jak zbliżamy się do Toronto zaczynają się pojawiać małe obiekty przemysłowe. Autostrada się rozszerza 40 km z 12, a czasem i 16 pasami, wydając w godzinach szczytu z siebie ryk niczym oszalała bestia. Kiedy 401 oddawano w Toronto do użytku było to obrzeże miasta, dziś jest w samym sercu. Ten odcinek wewnątrz miasta jest najbardziej uczęszczaną drogą Kanady i jedną z najruchliwszych dróg świata. Przeciętnie w koncu czerwca zanotowano tu niemal 300 tys. pojazdów dziennie, co daje ok. 208 na minutę. Automobilisci ze spokojniejszych części miasta zbliżają się z drżeniem i zacisniętymi do białości dłońmi na kierownicy.

Pracownik odpowiedzialny za stan autostrady jest przygotowany na wszystko i zawsze. Jest w pełni świadomy roli jaką pełni 401 i konieczności utrzymywania jej w ciągłej przejezdności. W zimie pługi śnieżne stoją w 24-godzinny pogotowiu. "Jestemy w stanie usunąć każdą ilość śniegu jaką Pan Bóg gotów jest nas obdarzyć."

Mijamy Toronto udając się dalej na wschód. Hałas cichnie. Jezioro Ontario kładzie się spokojnym błękitem na południe. Nad brzegiem Pickering - elektrownia atomowa. Zbliżamy się do Kingston. 401 przecina tu skały. Dalej wzdłuż Rzeki Sw. Wawrzynca (St. Lawrence River) zmierzamy do Cornwall - końca autostrady. Dwujęzyczna tablica witają nas w Quebec.

Wszystkie centra usługowe wzdłuż całej 401 wabiące, podobnie jak dylizanse, musiały być zrobione 100 lat temu. Każda jest zrobiona w innym stylu. Towarzystwa naftowe odnajęły od rządu te centra, ale zostały zobligowane do zorganizowania urządzeń pierwszej potrzeby typu restauracje, ubikacje czy warsztaty mechaniczne.

Stacje przy 401 sprzedają ok. 107 mln l benzyny rocznie. Z usług stacji korzystają przeciętnie 24 mln ludzi w 10,5 mln pojazdach rocznie. Różnego rodzaju usług szukają, ale zawsze są to ludzie zmęczeni wielogodzinną podróżą, brudni, głodni. Każda

401 więcej niż tylko autostrada

pora roku sprowadza inny gatunek ludzi. Latem są to opalone rodziny z krzyżującymi dziećmi, jesienią - myśliwi, zimą - narciarze i hokeiści, a wiosną - emerytowane pary w wypożyczonych samochodach z przyczepami kempingowymi. Pracownicy długie lata opowiadają sobie anegdoty i wesołe historie związane z przygodnymi podrożnymi, a to ktoś cos lub kogoś zgubił, a to sam zabłądził.

Życie obsługi takiej stacji wydaje się byc monotonne w porównaniu z pracą na miejskich stacjach obsługi, ale wielu z nich twierdzi, że nigdy by się nie zamieniło.

Nigdy taka stacja bardziej nie przypomina portu czy przystani niż w czasie zamieci śnieżnej. Wymyśleni kierowcy spią oparci o stoły lub na zaimprovizowanych ze skrzynek na butelki ławkach. Inni grają w karty, śpiewają lub zmywają naczyńia.

Najbardziej nawiedzany przez śnieżyce i zamiecie odcinkiem 401 są okolice Woodstock. "Najbardziej niszczącą zamiecią stulecia" nazwała prasa to, co działo się 26 stycznia 1978 r. Zaczęło się nie-

winnie padał deszcz a potem okazało się, że tego dnia spadło 29 cm śniegu, a wiatr wiał z prędkością 128 km/godzinę. Setki samochodów były uieruchomione na szosie dwa i trzy dni. Był to jeden z nielicznych wypadków, kiedy 401 była zamknięta. Okazało się, że prowincja nie może funkcjonować bez FOUR-OH-ONE.

Żeby jeszcze bardziej usprawnić podrozowanie tą autostradą całe sztaby naukowców pracują nad nowymi urządzeniami pomagającymi w kierowaniu ruchem. Przede wszystkim telewizja w codziennym użyciu, która błyskawicznie pozwoliłaby umiejscowić korki czy wypadek. Futurysty widzą jeszcze inne możliwości w przyszłości: stała mapa na jednym z programów telewizyjnych z informacjami o warunkach na drodze, a może mikrokomputer w samochodzie.

Bez względu jednak na przyszłościowe elektroniczne rewelacje już dziś wszyscy korzystamy chętnie z autostrady 401, choć nieraz ciągnąc się w żółwym tempie w korku całymi godzinami i klnąc na czym świat stoi.

E.R.

**POLSKI
DOM
WYSYŁKOWY**

**SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE**
A DIVISION OF 547319 ONTARIO LTD

**KALENDARZ WYSYŁEK
PACZEK DO POLSKI**

**20 LUTEGO
1984**

**TERMIN ODEJŚCIA NAJBLIŻSZEGO
KONTENERA MORSKIEGO**

Paczki lotnicze wysyłamy 2 razy w tygodniu

**Po najlepszy serwis z pełnym zaufaniem
zwracajcie się do:**

SAVE-O-WAY PARCEL SERVICE

**331 Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2M8
TEL. (416) 532-3794**

oraz Hamilton - 747 Barton St.E.

TEL. (416) 544-3603

lub do naszych przedstawicieli terenowych

Propozycje

Mój głos w ECHU

Linoryt Wykonany wg układu graficznego byłego internowanego z Polski

Toczy się od pewnego czasu na łamach prasy polonijnej dyskusja, której temat ogólnie rzecz biorąc, można ująć w jednym pytaniu: Jaka jesteś nowa emigracja - jaka powinnaś być?

Zainteresowanych szczegółami przebiegu tej dysputy odsyłam do nr 3/4 miesięcznika "Kontakt" - dwugłos (Jerzy Giedroyc i Herling-Grudziński), nr 9 pisma J w między innymi - rozmowa z Sewerynem Blumsztajnem (członek Biura Zagranicznego NSZZ "Solidarnosc" z siedzibą w Brukseli) pt "Trzeba pracować dla kraju. Zas z naszego kanadyjskiego podwórka, "Głos Polski" nr 3 z 19 01 84, a w komity artykuł pt "Działacz polonijny czyli słon, a sprawa polska" będący repliką na publikowane wcześniej w tej samej gazecie fragmenty wystąpienia na forum spotkania Polonii Świata we Włoszech J M Krusha - delegata Polonii Kanadyjskiej. Autor podpisujący się "Spektator" jest wyrazicielem słusznego zdumienia na treści zawarte w wystąpieniu p Krusha, który przy prezentowanej przez siebie znajomości sytuacji w Polsce w ogóle nie powinien zabierać głosu (Serdeczny uścisk dłoni z podziękowaniem dla Spektatora).

I właśnie ten ostatni artykuł spowodował mój głos w Echu - głos, a ściślej mówiąc propozycję jak nie być bezczynnym, nie "czekać na Godot" - tylko w tych warunkach i możliwościach jakie się posiada - nieść pomoc tym, którzy pozostali w kraju i toczą nierówną walkę o te wartości dla Narodu Polskiego, które i nam były. Tam najważniejsze do życia i pozostały takimi bez względu pod jaką szerokością geograficzną przyszło nam

żyć - g o d n o s c człowieka, prawdziwie niepodległa, suwerena na Ojczyzna - Polska

Moja propozycja jest w założeniach bardzo prosta. Trzeba spełnić trzy warunki

- 1 - chcieć autentycznie zorganizować pomoc do kraju

- 2 - mieć możliwość przetrzymania (przesłania) zebranych pieniędzy, sprzętu, paczki do konkretnego adresata w kraju

- 3 - móc każdorazową przesyłkę udokumentować potwierdzeniem wiarygodnym jej odbiorcy. Ten trzeci warunek jest szalenie istotny! Ważne jest bowiem uczciwe rozliczenie siebie przed wszystkimi donatorami. Wiele organizacji polonijnych czy konkretnych osób do dzisiaj ma kłopoty z takim rozliczeniem (np ostatni przypadek z Francji gdzie pewien "działacz" drukował "cegielki" na pomoc "Solidarności" w kraju, a zebrane pieniądze nigdy nie opuściły jego konta). Między innymi z tego powodu wiele osób bez zaangażowania traktuje wszelkie próby akcji zbierania pieniędzy. Jest to zrozumiałe i należy się z tym liczyć. Trzeba jednak te opory przełamywać i dlatego sądzę, że teraz, małe akcje, przeprowadzane na początku we własnych środowiskach, wśród znajomych osób, rzetelnie rozliczane każdorazowo mają szanse powodzenia. Wracając do mojej propozycji - obok publikuję grafikę wykonaną metodą linorytu. Jest ona kontynuacją podobnej grafiki-cegielki funkcjonującej w okresie stanu wojennego w Polsce. Rysunek jest kopią tzw pieczątki wykonanej w warunkach więziennych w obozie internowanych (mam na to zezwolenie autora pierwowzoru z Polski (Od siebie dodałem symbol "SW"

- Solidarności Walczącej oraz napis pocztę emigracyjnej. Materiały do druku zakupiłem i druk wykonałem sam

W tej chwili nie wiem jeszcze jak będę rozprowadzał tę grafikę jaką składkę ustalić, może będę szukał pomocy w parafii do której należą? Na te pytania nie znam jeszcze odpowiedzi - wiem tylko jaki jest cel! Wiem gdzie zebrane pieniądze zostaną wysłane i to jest moją siłą psychomotoryczną w podejmowanej akcji.

Zdaję sobie znakomicie sprawę z ryzyka jakie będzie towarzyszyć od początku mojej propozycji i jej realizacji. Na pewno odezwą się krytycznie patrzący na tego typu akcje. Kto wie może i rodzimy esbek "na wygnaniu" poprawi przy tej okazji swój byt donosem gdzie trzeba-nic to, w kraju za taką akcją dostaje się "z urzędu" - 3 lata najmniej, a tutaj, no cóż najwyższej "po nosie" od nieprzyjaznych znajomych

Dla tych co mogą sądzić, że chcą być oryginalni w swej propozycji donoszę o podobnych akcjach już organizowanych! Pierwsza to akcja wysyłki paczek na konkretne adresy rodzin będących w kraju w ciężkiej sytuacji materialnej w wyniku represji i przesładowania za działalność polityczną (bliższe informacje na ten temat można uzyskać w torontonskim Biurze Informacyjnym Solidarności)

Drużga - to akcja wydawnicza celem uzyskania pieniędzy na leczenie ciężko chorego poety w kraju, grozi mu utrata wzroku po przejściu komunistycznych kaza-matow - areszt, więzienie, oboz internowania. Będzie to tomik wierszy pisanych w okresie stanu wojennego przez tego poetę gdy przebywał za murami więzienia. Tomik zawierał będzie także ilustracje wykonane przez kolegów więzionych razem z nim, podobne do grafiki jaką prezentuję obok. Będzie to na pewno interesująca pamiątka czasu gdy słowa - godność człowieka - nabrały najgłębszych treści w znie-wolonej Ojczyźnie

Całość w końcu nie łatwego przedsięwzięcia wziął na siebie jeden człowiek - nowy emigrant w USA (Zainteresowanych zakupem informuję, że cena wahać się będzie w granicach 2,50 do 4 \$ max. O sprzedaży poinformuję oddzielnie)

Wniosek jest jeden. Akcje pomocy podejmowane są wszędzie tam, gdzie są ludzie czujący potrzebę niesienia tej pomocy. Znowu nadszedł czas alertu dla całej Polonii. Nadchodzące wieści z kraju powinny utwierdzać nas wszystkich na emigracji w przekonaniu, że istnieje nagła potrzeba ponownej mobilizacji sił i środków celem niesienia pomocy rodakom w Ojczyźnie. Tak jak to miało miejsce po tragicznym grudniu 1981 roku

Byłem wówczas w kraju. Pamiętam jak wiele zawdzięczam tym bezimiennym "Polonusom", których paczki poprzez kościół trafiały i do moich dzieci i żony. Ja w tym czasie siedziałem za kratami więzienia dla członków NSZZ "Solidarnosc" "Serdeczne Bog Zapłać" skrycie ryte w więziennej celi na kawałku linoleum wydartego z podłogi, a potem potajemnie wynoszone za druty, wydrukowane na skrawkach papieru miały dla nas wartość najlepszych podziękowań dla tych bezimiennych ofiarodawców za Atlantykami

Opracowała Magda Czyżycka

LIRYKA

Anna Tokarska to poetka tworząca współcześnie. Debiutowała w 1963 r. Jest autorką kilku tomików poetyckich, w których małe, codzienne nadzieje idą w parze z wielkimi, powszechnymi klęskami

Bohaterem lirycznym wierszy Tokarskiej jest kobieta, delikatna i krucha, zmagająca się ze światem na kilku płaszczyznach i ucząca się nowego rozumienia świata poprzez pryzmat samotności

Poezja Tokarskiej jest bardzo osobista, przejrzysta, jasna i pełna subtelności. Poetka nie dotyka w swoich wierszach problemów wielkich, zмага się raczej z tymi drobnymi, z których składają się życiowe klęski i porażki. Te drobne problemy przeżywa Tokarska na tyle żywiłowo, aby czynić z nich w swoich wierszach rzecz niepowtarzalną, niepowtarzalny dramat niepowtarzalnej jednostki ludzkiej

Nieopisany

Jaki więc jesteś -
widziany przez słowa
inny odmienny aż się w oczach mieni
fałszywym srebrem
jesteś potyskliwy
schwyty w ostre światła metafory

a przecież już cię umiałam na pamięć
przed snem co wieczor
zmawiałam jak pacierz
twoją obecność

Teraz tak lekko przebiegasz przez strofę
że nie pochwyć nawet cienia gestu
już mnie minąłeś
nic nie wiem o tobie

Inni uchodząc w pamięć lub niepamięć
ślady zostawili
który teraz jeszcze
w nocie bezsenne niekiedy zaswieci
tylko ty jeden uszedłeś tak cało
jaki więc byłeś -

Gdy w klęskę idziesz
to stopą
w urwisko bruk twardy zmieniasz
za dotknięciem każdym

w ogrodach twoich krety ryją skrycie
i mysz spłoszona biegnie skosem
tak w klęskę idziesz

a w zachwyt
wchodzisz
strzelisz
i
stromo
jakbys wracała w swój sen nie dosniony
o miescie strojnym w szczuple wieże
lekkie
ze chyba światłem rysowane

Tak w zachwyt idziesz jak w przestronną strofę
jak w zielen idziesz
albo jak w muzykę

w zachwyt
tak stromo
aż w ogrodach twoich omiesmielone przystanąły pawie

Henryce

Wszyscy, lub prawie wszyscy nowo przybyli cierpimy tę samą chorobę pierwszego okresu emigracji - barierę językową, brak doświadczenia, destabilizację osobistą spowodowaną najczęściej brakiem zatrudnienia i wiele tym podobnych przeciwności przytłacza nas niemal każdego dnia emigranckiego życia. Jest to prawda. Ale prawdą jest też i to, że nie może nas zwalniać z moralnego obowiązku solidarności z walczącym z wiarą w zwycięstwo o słuszną sprawę Narodem Polskim. Tę solidarność ludzką najpiękniej i najpełniej wyraził w prostych słowach modlitwy do Matki Bożej w czasie audycji generalnej 24 lutego 1982 roku nasz Papież Jan Paweł II

"Solidarnosc - jest to imię jedności i wspólnoty, w której odnajdujemy się wzajemnie dla siebie, w której pragniemy wyrazić jakość naszego bytu we wspólnocie z narodem."

KRYSZTYN

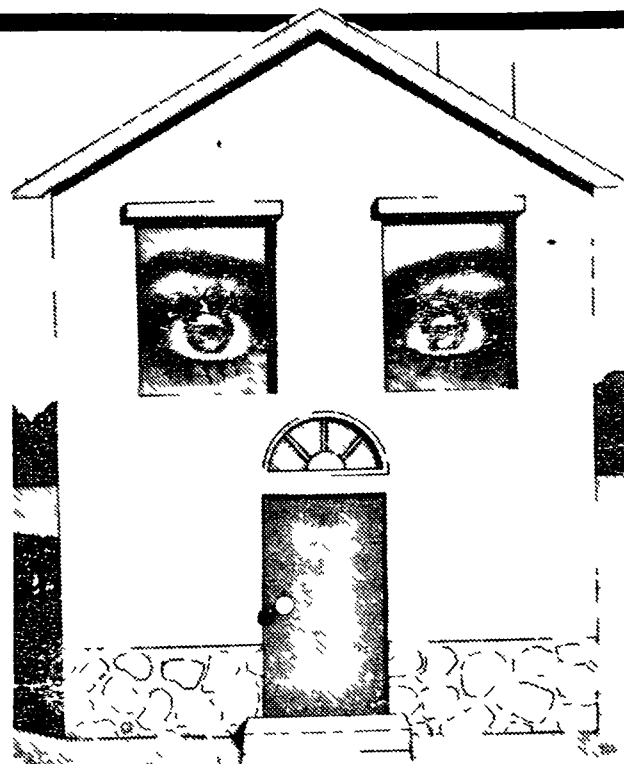
P S Wszystkich zainteresowanych moją propozycją oraz poruszonymi w tekście sprawami proszę o listowne skontaktowanie się ze mną przez adres redakcji Echa Tygodnia. Na kopercie podać hasło KRYSZTYN

Zapraszam do współpracy zwłaszcza tych którzy zechcieliby pomóc w rozprawieniu grafik lub zaproponować inne formy akcji i działań których celem jest pomoc Solidarności walczącej

PRAWO I TY

KUPUJEMY DOM

FORMY WŁASNOŚCI

Ciąg dalszy

W ubiegłym tygodniu dokonaliśmy przeglądu różnych form własności, w odniesieniu do parcel i domów. Pozostała nam jeszcze jedna forma do omówienia i od niej zaczniemy dziś naszą rubrykę.

Wspólna własność o nierównych udziałach
Co-ownership of Freehold Estates - Tenants in Common

Pierwsza forma wspólnej własności, o mowiona w poprzednim odcinku, to *Joint Tenancy*, która występuje wtedy, kiedy dwie lub więcej osób ma równy, nie podzielony udział w tej samej parceli. W razie śmierci jednego ze współwłaścicieli, tytuł własności domu i parceli przechodzi na pozostałego współwłaściciela lub współwłaścicieli, a nie na innych spadkobierców, na przykład na dzieci.

W przypadku, kiedy współwłaściciele posiadają realność na zasadzie *Tenants in Common*, w razie śmierci jednego z nich, jego tytuł własności przechodzi **nie na współwłaściciela**, lecz na spadkobierców zmarłego. Część własności, która należała do zmarłego otrzymują więc albo spadkobiercy, wymienieni w testamentie, albo - jeśli testamentu nie pozostawił - osoby, na przykład dzieci, którym się spadek w myśl prawa należy.

W przypadku tej formy wspólnej własności, nie jest konieczne, aby współwłaściciele posiadali równe, nie podzielone udziały we własności. Na przykład, pan Kowalski może mieć tylko 25 procent nie podzielonego udziału w domu i parceli, a pani Kowalska - 75 procent.

PRAWA WŁAŚCICIELA

Rights of Ownership

Prawa wodne

Riparian Rights

Jeśli przez posiadłość przebiega strumień, to właściciel tej posiadłości ma prawo do nie zakłóconego przepływu tego strumienia w jego naturalnej postaci. Jest to jedno z jego praw wodnych - *riparian rights* - odnoszących się do własności brzegów rzeki lub strumienia.

Ustawodawstwo mówi o trzech głównych formach naruszenia tego prawa.

Są to: uszczuplenie - *abstraction*, zanieczyszczenie - *pollution*, oraz obstrukcja - *obstruction*.

Uszczuplenie ma miejsce na przykład wtedy, gdy ktoś w nadmiernych ilościach zużywa wodę ze strumienia dla nawadniania swych pól czy ogrodów. Akcent pada tu na słowo „nadmierne ilości” - tak przetłumaczyłem angielskie określenie *unreasonable amount*.

Zanieczyszczenie sprawia, że woda przestaje się nadawać do użytku. Przykładem może być zanieczyszczenie wody chemikaliami lub innymi odpadami przemysłowymi.

Z obstrukcją strumienia wody mamy do czynienia wtedy, gdy postawiona w poprzek strumienia tama, lub jakaś inna przeszkoda, zmienia normalny przepływ wody.

Serwitut

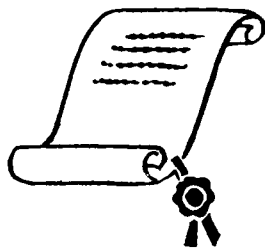
Easement

Serwitut jest to prawo obciążenia cudzej własności na korzyść własności, która znajduje się w naszym posiadaniu. Własność tak obciążona określana jest terminem *servient tenement*, własność która z tego korzysta, terminem *dominant tenement*.

Serwitut można otrzymać albo z nadania właściciela, albo prawem zasiedzenia - po

długim czasie faktycznego korzystania z tego udogodnienia. Najpospolitszym przykładem serwitutu jest **prawo drogi** - *a right of way*. Prawo drogi, czyli przejścia lub przejazdu przez teren cudzej własności nabywa się zazwyczaj dopiero po dwudziestu latach korzystania z przejścia lub przejazdu, w sposób widoczny dla właściciela - a nie ukradkiem.

Za tydzień *Hipoteki*

Początek roku kalendarzowego jest dla większości mieszkańców Kanady okresem, w którym trzeba ujawnić urzędowi podatkowemu wszystkie swoje dochody za poprzedni rok, przedstawić możliwie jak najwięcej wydatków i rozliczyć się z zaległych podatków. Jest to okres finansowego rachunku sumienia.

Większość rozmów w tym czasie toczy się wokół zagadnień "Income Tax". Gorączkowo przerzuca się tomy przepisów prawnych, telefonuje do znajomych po porady, spędza długie godziny przy kalkulatorze. Nic dziwnego, ponieważ każdy z nas stoi przed problemem "Oni mnie - czy ja im?"

Wypełniając zeznanie podatkowe z niecierpliwością zbliżamy się do ostatniej rubryki dającej nam odpowiedź na nekające nas pytanie: czy możemy oczekiwać zwrotu pieniędzy od rządu, czy też musimy jeszcze rządowi dopłacić?

Dokładna znajomość przepisów i umiejętność ich wykorzystania może przyczynić się w dużej mierze do obniżenia wysokości płaconego podatku, a więc i zaoszczędzenia wielu setek dolarów.

Bywa jednak i tak, że nawet ci, którzy nigdy w Kanadzie nie pracowali, a więc nie mieli żadnego dochodu kwalifikującego się do otrzymania od rządu pewnych sum. Do tej kategorii należą rodziny, które posiadają dzieci lub ludzi, którzy opłacają czynsz za mieszkanie. W celu otrzymania tych pieniędzy muszą oni jednak wypełnić formularz podatkowy. Informacja ta dotyczy przede wszystkim nowo przybyłych, którzy do tej pory nie mieli do czynienia z kanadyjskim systemem podatkowym i często nie zdają sobie sprawy z tych możliwości.

Rodzice niezależnie od statusu majątkowego na każde dziecko otrzymują od rządu zasiłek rodzinny (Family allowance) w tej samej wysokości. Jeśli jednak przy wypełnianiu zeznania podatkowego okaże się, że dochód rodziny nie przekroczył pewnego poziomu (na rok 1983 wynosi on

INCOME TAX

\$26 330 - to wówczas otrzymuje się na każde dziecko - dodatkowo Child Tax Credit w wysokości \$343,-

Podobnie rzecz ma się z płaceniem czynszu lub podatku od nieruchomości. Jeśli zarobki nie przekraczają pewnej granicy, otrzymuje się od rządu prowincjonalnego zwrot pewnej części zapłaconego czynszu. Dotyczy to osób poniżej 65 lat życia. Ci, którzy przekroczyli 65 lat otrzymują specjalny Ontario Tax Grant for Seniors.

Istnieje duża grupa ludzi, którym wydaje się, że nie muszą wypełniać zeznań podatkowych, ponieważ zarobki ich były niskie. Nie zdają oni sobie sprawy z tego, że nawet przy niskich zarobkach pracodawca potrąca pewien procent na podatek dochodowy, który zostaje przekazany urzędowi podatkowemu. Sumy te podlegają zwrotowi. W tym jednak celu musi wypełnić się zeznanie podatkowe, ponieważ rząd zwraca tylko tyle ile się od niego zażąda.

ANNA DUBISKI
pracownik firmy

EATON'S

Don Mills
447 3331

wew 206

For year round service
District Office
2388 Eglinton Ave East
Scarborough Ontario
M1K 2P3

H&R BLOCK

THE INCOME TAX PEOPLE

Fachowo wypełnia
zeznania podatkowe

Oplaty od \$ 10 00 wzwyż

Zapewniamy klientom
załatwianie spornych spraw z
Urzędem Podatkowym
bez dodatkowych opłat przez
cały rok

MÓWIMY PO POLSKU

Moda

Jak się ubierać?

Zawsze podwójnie sprawdzaj wychodząc z domu czy akcesoria które nosisz wykonczą i dobrze współgrają z rodzajem oraz kolorem palta. Buty, szal, torba i nakrycie głowy powinny nadawać sylwetce wygląd przemyślanej całości

złe

dobrze

Modne są teraz "za duże" bardzo szerokie w ramionach ubrania. Nie znaczy to jednak, że wyglądamy dobrze i że jesteśmy eleganckie zakładając dosłownie za duże palto. Zwisające ramiona i zbyt długie rękawy wyglądają tylko żałosnie.

Uważaj na to czym przepasujesz się. Przeważnie ciężkie palta zimowe nie wyglądają dobrze gdy je przepaszemy.

Szczególnie złą kombinacją jest przepasanie takiego palta cienkim, kojarzącym się raczej z sukienką i latem, paskiem. Czasem rolę paska lepiej spełni miękki szal, a odpowiednio kolorystycznie dobrany kapelusz nada ci wytworny wygląd.

złe

ZANIM ZACZNIEMY ĆWICZYĆ HATHAJOGĘ

Aby z pożytkiem uprawiać Hathajogę trzeba w sobie wyrobić odpowiednią postawę filozoficzną wobec życia. Naczelną ideą jogi jest ahimsa. Termin ten oznacza nęczywienie zła - "nie zabijaj, nie zadawaj bólu, nie wyrządzaj krzywdy żadnej istotcie". Bądźmy więc zyczliwi i tolerancyjni wobec otoczenia. Unikajmy napięcia, spoglądajmy z pewnym dystansem na codzienne przykrości.

Do treningu starajmy się przystąpić w stanie maksymalnego skupienia i spokoju. Klasyczna indyjska joga zabrania spożywania mięsa. W jodze świeckiej jedzenie mięsa jest dozwolone, ale niewskazane. Podstawą odżywiania powinny być świeże surowe jarzyny, owoce, mleko, biały ser, grube kasze, ryż, czers-twe ciemne pieczywo, miód, orzechy i migdały.

Ważny jest też sposób jedzenia. Przede wszystkim - umiar, spokój i skupienie podczas posiłków. Alkohol, mocna kawa, tytoń są bardzo niewskazane. Najlepiej ćwiczyć rano, zaraz po obudzeniu się. Może to być też każda inna pora, ważne tylko, aby czas nas nie naglił. Nie należy ćwiczyć zaraz po posiłku, a dopiero 2-3 godziny później. Ćwiczący rano może wypić kubek płynu i pół godziny potem rozpocząć trening.

Kto ćwiczy wieczorem, powinien zakończyć trening 2-3 godziny przed udaniem się na spoczynek, gdyż ćwiczenia działają rozbudzająco. Specjalne ćwiczenia przeciw bezsenności należy wykonywać bezpośrednio przed udaniem się do łóżka.

Ćwiczymy zawsze przy otwartym oknie, oświetlenie powinno być łagodne. Nie dobrze jest ćwiczyć na słońcu czy w ciemności. Ćwiczenia wykonujemy na grubym wełnianym kocu lub na skórze zwierzęcej. Ubranie do treningu powinno być ciepłe, przy czym również przewiewne i wygodne. Ćwiczyć należy systematycznie - najlepiej codziennie. Nie należy ćwiczyć dłużej niż godzinę - nie krocej niż 10 minut, jest to bowiem minimum czasu potrzebne do wykonania oddechów, chociażby paru asan i relaksu.

Mozemy ćwiczyć nawet przy obniżonej sprawności fizycznej i w każdym wieku.

Pozycji jogi nie trenujemy nigdy na siłę. Jeśli wykonanie pewnej asany sprawia nam jakiegokolwiek kłopoty, należy zatrzymać się na tej fazie ćwiczenia, którą jesteśmy w stanie wykonać.

PIOSENKI JAZDY POLSKIEJ

Pierwsza Brygada, O mojej rozmarynie, Marsz Halerczyków, Idzie żołnierz, Białe róże i 24 inne najbardziej popularne piosenki żołnierskie z lat 1914-1921 wydane nakładem PCAG

Przeboje trzech pokoleń Polaków

Tej książki nie powinno zabraknąć w żadnym patriotycznym domu. Do nabycia w Biurze Pomocy Nowo Przybyłym, K Gift Shop. Cena \$3

Całkowity dochód ze sprzedaży przeznaczamy na pomoc Polsce PCAG

Brahma Kumaris World Spiritual University

Raja Yoga Centre

prowadzi codziennie lekcje MEDITACJI i YOGA dla zainteresowanych

"Nie zostawaj w tyle to znaczy być świadomym i iść z postępem"

NAJNOWSZA KSIĄŻKA O WIZYCIĘ PAPIEŻA W POLSCE

Tytuł "Druga wizyta Jana Pawła II w Polsce", wydana w Paryżu przez wydawnictwo Cana, autorstwa - Jean Offredo i Dominique Le Corre, znanych dziennikarzy francuskich, wybitnych znawców i propagatorów spraw polskich. Teksty w języku polskim i francuskim, 160 str., 75 fotografii, większość kolorowych. Piękne wydanie albumowe na kredowym papierze, cena tylko 16\$

Do nabycia u p. Jerzego Skrodzkiego, 3465 Hutchison St., # 1002, Montreal, tel 845-46-84

ANKA & PETER / photographers

2374 Bloor Street West Toronto, mbs 1p5

769 4488

ZDJĘCIA I PORTRETY NA RÓŻNE OKAZJE

LUDWIKA BURAKIEWICZ KOSMETYCZKA

przyjmuje DERMATONE 2285 Dundas St. West Toronto

TEL 537-0542 Od wtorku do piątku w godz 11-7 pm sobota 9:30 - 6 pm Tel. domowy 533-2482

OGŁOSZENIA DROBNE

Nowo przybyły KIEROWCA MECHANIK SAMOCHODOWY poszukuje jakiegokolwiek pracy TEL 638-1544 po 3 po poł Prosc Andrzej

do odwołania

POTRZEBNA PANI w młodym wieku do 2 dzieci 6 i 3 lata w Mississauga z zamieszkaniem na miejscu TEL 276-8083

do odwołania

KPK BAŁTYK serdecznie zaprasza na doroczną zabawę karnawałową dnia 11 lutego o godz 8 wieczorem w sali Credit Union, 220 Roncesvalles Ave Wstęp \$10 Bufet ciasto kawa w cenie biletu Gra orkiestra Płomienie

68-70

Udzielam lekcji gry na fortepianie początkującym i średnio zaawansowanym Okolica Victoria Park Av (Subway Station) miejsce CRESS CENT TOWN

TEL 694-9044 po 5 codziennie

66-79

BEZPŁATNY KURS JEZYKA ANGIELSKIEGO dla początkujących i zaawansowanych Miejsce

St Theresa School 110 10th Street CZAS od poniedziałku do piątku godz 9 am 3 pm TFL 822 7550 Zapewniamy opiekę nad dziećmi

70-72

PANI do dwójga dzieci potrzebna w Mississauga, z zamieszkaniem na miejscu TEL 276-8083

HAMILTON Zespół Muzyczny TRANSFER oczekuje propozycji Repertuar dla młodej i starszej generacji na wszystkie okazje TEL Hamilton 547 3098 Sławek

68 71

Wykonuję wszelkiego rodzaju roboty na d r u t a c h Tel 492 - 1910

kawiarnia

KAZIUK zaprasza

na kawę i pączki w każdą niedzielę w godz 10 00 - 3 00 pm do budynku Credit Union

(220 Roncesvalles Ave, sala na dole)

PACZKI LOTNICZE MORSKIE SUPER-EKSPRES LOTNICZY - 2-4 DNI ODBIÓR Z LOTNISK

PROMPOL INTERNATIONAL PARCEL SERVICE. CENTRALA 2129 Bloor St. W., Toronto, Ont Can MGS 1MB. Tel. (416) 762-7253.

STANDARD CUKIER \$24 80 40 00 lbs EX-18 OWOCE CYTRUSOWE - \$19 84 6 60 lbs CYTRYNY 13 40 lbs POMARANCZE 20 00 lbs Waga brutto EX-9 \$26 04 KAWA ZIARNISTA 6 lbs

DO LARY

nabycia na miejscu kawa ponczocho artykuły na wysyłkę bez podatku Bony, cash

KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE

Eurolux ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI WYMIANA USZKODZONEJ ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE I DOMOWE SPECJALNOŚĆ OŚWIETLENIE OGRODÓW (LANDSCAPING LIGHT) Tel 497-8441

BRYDŻ

CZY MUSIAŁEŚ LEZEĆ?

ODCINEK

61

REGAŁE

JERZY BIEDONSKI

OBJASNIENIE ZNAKÓW: ♠ PIK ♡ KIER ♢ KARO ♣ TREFL BA = BEZ ATU
 K! = KONTRA RK! = REKONTRA --- A=AS K=KROK Q=DAMA J=WALET X=BLOTKA
 P = PÓLNOĆ Z = ZACHÓD * = WSCHÓD D = DEKLARANT (ROZGRYWAJĄCY)

SPOSOWANIE PSYCHOLOGII W ROZGRYWCE I W OBRONIE

PRZYKŁAD D Podobny do przykładu C, lecz tym razem mamy gołego Króla-Damę

PRZYKŁAD E Bardzo popularny i zapewne znany wielu czytelnikom jest sposób na "ukradzenie" jednej lewy (zwykle tej brakującej do dogranej) udając, że robimy impas, albo, że szukamy dojścia do stołu. W tym przykładzie, jeśli potrzebujemy jednej lewy w tym kolorze gramy z ręki Waleta. Jeśli Z posiada Asa jest możliwość, że go nie zagra gdyż nasze zagranie wyolębia na impas i Z pusi do Damy u partnera

PRZYKŁAD F Czy pamiętacie panią Culbertson? Czarowała nas swym "niesamowitym pasem" w odcinku nowo-rocznym. W przykładzie F odnawiamy z nią znajomość kiedy rozgrywała 3 BA, wydawałoby się zupełnie beznadziejnie. Jednakowoż przeciwnicy byli słabi co wykorzystwała pani C, świetny psycholog. Po zrobieniu gryplanu zagrała bardzo szybko wyjście b. otką pik wzięła Asem, zgrała Asa trefl a następnie zagrała z ręki Króla karo. Z przekonany, pani C ma także Damę i chce Waletem przejść do stołu przepuścił. Peraz pani C zagrała Króla kier. W także przekonany, że pani C nie ma dojścia do stołu i chce sobie wyrobić dojście Damą kier - przepuścił. Taka elegancka iama a ukradła przeciwnikom 2 lewy. Wstyd! Waleta trefl przejęła Królem na stole i zrobiła "swoje".

ROZDANIE NR 32

Licytacja była krótka D 1 BA - " 6 BA
 Z wyszedł błotką pik. Ze stołu poszła 9-ka a W dał Damę. A więc wiadomo, że W nie posiada 10-ki tylko wariat gra w tej sytuacji. Dame, mając za ręką 10-kę D musi szukać 12-iej lewy. Może robić impas kier, ale to daje tylko 50% szans. Zato impas na 10-kę pik, w świetle 1-szej lewy daje 100% szans. Tak zagrał i tak się położył. Gdyby "wariat" zagrał normalnie 10-kę zamiast Damy D byłby zmuszony zrobić szlemika grając przez impas. Serowy. Spróbujcie obydwaj sposoby

LISTY DO REDAKCJI

Szanowna Redakcjo,

Lubię pisać różne utwory, ale krytyką cudzej twórczości nie zajmuję się. Jednak zostałam zmuszona zrobić to, ponieważ cenę sobie Waszą gazetę i chcę aby inni czytelnicy też myśleli podobnie.

Z mieszanimi uczuciami przeczytałam "Historię autentyczną" str 8 Nr 66 Echa i współczuję tej kobiecie narazonej na tak nieuprzejme przyjęcie w "kraju urodzenia", ale sądzę, że przy okazji zostaliście troszeczkę wprowadzeni w błąd. Może przyczyną należy poszukiwać w długości spostrzeżeń dotyczących potrzeby przydziału talonu na obuwie lub opisów przyjęć w konsulacie PRL.

Z artykułu wynika, że w/w pani po przybyciu do Kanady zawarła związek małżeński czyli uległo zmianie jej nazwisko wydrukowane lub wypisane na stronie 2 paszportu. Paszport nie posiada miejsca na zmiany lub adnotacje dotyczące tej strony. Na stronie 4 wpisuje się dzieci towarzyszące i sądzię, że córeczka tej kobiety posiada nazwisko ojca jak również obywatelstwo kanadyjskie. Na stronie 5 są zmiany i uzupełnienia wpisów dokonanych na stronie 4 i każda następna strona jest wyraźnie opisana jakich zmian i z jakiej strony można na niej dokonać. Nie jest również wyjaśnione z jakim paszportem owa dama odwiedziła Polskę uprzednio.

A teraz wracając do artykułu, którego zakończenie sąsiaduje właśnie z tą historią. To połączenie kłoci się jaskrawo i nadaje się na moją nową satyrę.

Sielska atmosfera przyjęć w konsulacie "Urzednik ponownie, tym razem prywatnie, jako iż atmosfera nabrała wzajemnej szczeroci i zyczliwosci" nie świadczy dobrze o petencie. Powołuję się na sformułowania autora "Nie podaje się im ręki w przyzwoitym towarzystwie. Szusnie" i dalej "W tym celu, trzeba ich od czasu do czasu stawiać w świetle reflektorów na widoku opinii publicznej".

Czy takie były intencje autora w podjęciu się tego druku? Jeżeli tak to proszę podać autentyczne nazwiska i błagam nie drukować. Z przyjemnością również przedyskutowałabym rzecz dotyczącą odznaczeń za udział w Powstaniu Warszawskim. Uważam jednak, że do wspólnego worka nie można ładować kolaborantów i ludzi walczących i ginących w dniach Powstania na barykadach Warszawy. Pan Ryszard Zacharewicz z Ottawy mogłby też zabrać głos w tej sprawie, a może jest mu po prostu przykro, jeżeli oczywiście jest autentycznym byłym powstancem.

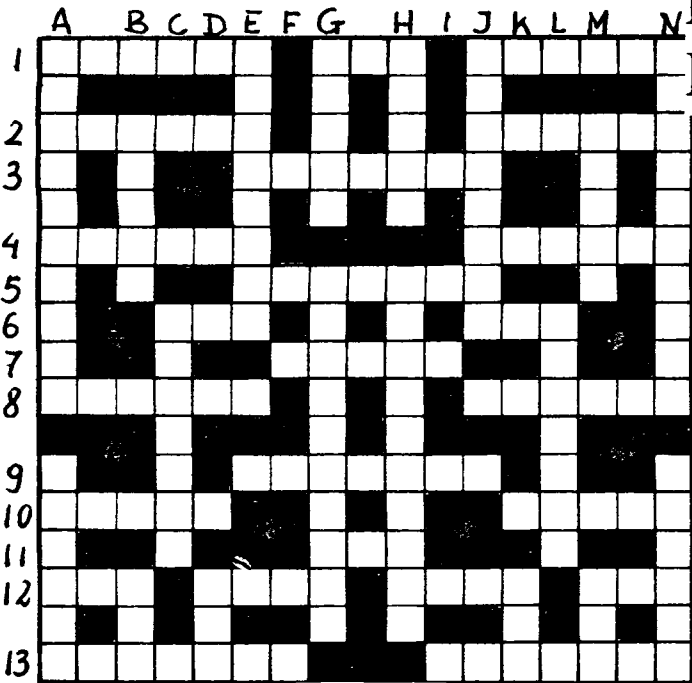
Z poważaniem
 Zofia Lemanska

P.S. Nie wiem czy odgadłam zagadkę nazwisk przy historyjce W Lenin i J Stalin

Jeżeli tak to gratuluję im współczesnej twórczości i może oni też wiedzą, że Urząd Paszportowy mieści się na ul. Kruczej, a nie w Pałacu Mostowskich

ZL

KRZYŻÓWKA NR 69

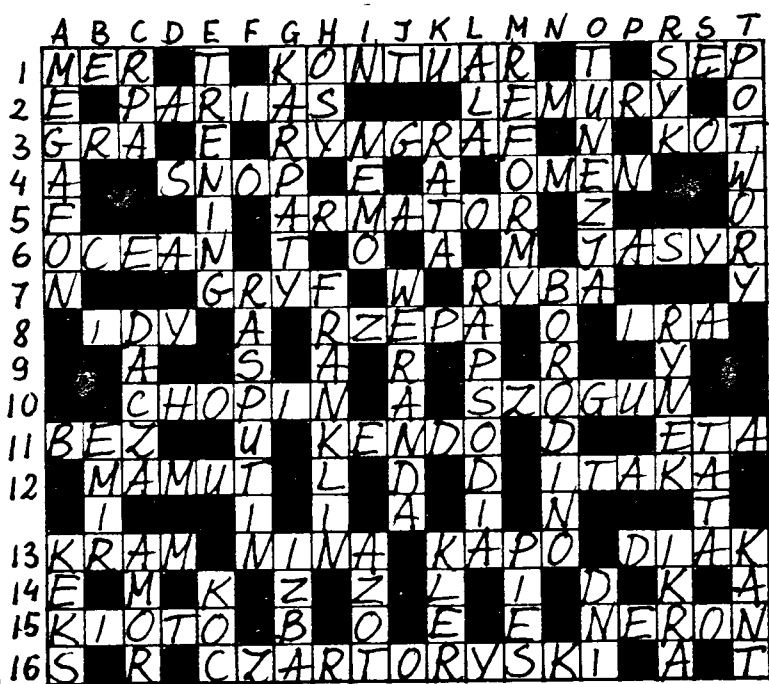
Pozomo

- 1-A brat Polluksa
- 1-G rudy symbol sprytu
- 1-J narzędzie ogrodnicze
- 2-A nosił je ułani
- 2-J osiągnięcie, powodzenie
- 3-E legendarny duch kopalni
- 4-A karmi się z niego nierogaciznę
- 4-J prezydent piastujący tę godność po śmierci F D Roosevelta
- 5-E na nim złamana ręka
- 6-C spod naczynia
- 6-J zięć Mahometa uznawany przez szuytow za następcę proroka
- 7-F wlatują nad ogniskiem
- 8-A imitacja szybko psującej się żywnosci
- 8-J kolorowe ołówki
- 9-E krzywa szabla turecka
- 10-A cyrkowa scena
- 10-K konkurencja narciarska
- 11-G mityczny bog wiatrow
- 12-A bramka
- 12-D sprzeczka
- 12-H drobna moneta starożytnej Grecji
- 12-M kraj gwiazdzistego sztandaru
- 13-A stolica Burmy
- 13-I imienia Nobla

Pionowo

- 1-A sport dla wysokich
- 1-E rodzaj sita
- 1-G kraj rozdarty obecnie wojną domową
- 1-H w ramie okiennej
- 1-J zabawka mająca przynosić szczęście

Rozwiązanie krzyżowki nr 68

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS

pożyczka na samochód
 Specjalizujemy się w otrzymaniu pożyczki na samochód dla nowo przybyłych minimalna wpłata niskie miesięczne spłaty

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko
 ARNOLD PENK

(Wyrozniony przez GM jako "Senior master salesman")
 PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ DZWONIC 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU
 832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

- 1-N ludzie powstrzymujący się od picia alkoholu
- 2-B rynek w mieście starożytnej Grecji
- 2-M średniowieczne buty
- 5-G chroni cię nocą przed owadami
- 5-H doktor od gardła, ucha i nosa

- 6-C postać węgla
- 6-L bezwładność
- 9-A jeden z torbaczy
- 9-N żołnierska cnota
- 12-B włókno naturalne
- 12-D cyfra
- 12-K przyrząd do pomiaru prędkosci statku
- 12-M latający spodek

Olimpiada rozpoczęta!

Jugosłowiańscy żołnierze udeptyują trasy zjazdowe

W chwili gdy będą Państwo czytali ten numer, 14 Zimowe Igrzyska Olimpijskie będą już rozpoczęte. Jednak już dziś, gdy piszę te słowa 15000 sportowców z 49 krajów, 7000 dziennikarzy (sama sieć telewizyjna ABC przysłała około 900' ludzi) i kilkadziesiąt tysięcy turystów gości w Sarajewie

Sarajewo, stare zabytkowe miasto podało w swej długiej historii ofiarą licznych najazdów najpierw Rzymian, później Turków, Monarchii Austro-Węgierskiej, Niemców i wreszcie ekipy ABC

Ale jest szansa, że z tego najazdu też się otrząśnie. Na razie Jugosłowianie opowiadają sobie, że ABC wysłało do Sarajewa silniejsze oddziały niż Amerykanie do Grenady

Chwilowo ulice pełne są patroli wojskowych uzbrojonych w automaty, czołgi stoją przy krawężnikach, wejście na każdy

obiekt sportowy strzeżony jest przez cywilną i mundurową gwardię, a wejść na nie można tylko przez komory bezpieczeństwa z detektorami metalu i przeswietlaniem ręcznych torebek typu "dworzec lotniczy"

Jugosłowianie nie chcą dopuścić do powtórzenia sytuacji z Monachium gdzie 11 członków ekipy Izraela poniosło śmierć z rąk terrorystów

Reporter Mike Clark z Associated Press zapuścił się z grupą dziennikarzy zbyt blisko głównej kwatery Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego i nagle poczuł luźną automatyczną wpijającą mu się w plecy. Oficer trzymający broń nie powiedział ani słowa, ale Clark powiedział, że nie odczuł braku słów "Oficer mówił uniwersalnym językiem"

Wojsko używane jest zresztą także i do bardziej produktywnych zajęć. To dzięki nim trasa zjazdu jest gotowa na czas Ju-

gosłowiańskie maszyny do ubijania śniegu nie psują się i nie wymagają części zamiennych (patrz zdjęcie)

Gazety zachodnie konkurują ze sobą w wieszaniu psów na organizację Olimpiady, ekonomice Jugosławii i ogólnym stanie państwa i społeczeństwa. Podkreślają, że zadłużenie Jugosławii sięga 21 miliardów dolarów, zanieczyszczenie powietrza w Sarajewie będące wynikiem spalania olbrzymich ilości węgla brunatnego jest tak wielkie, że wręcz utrudnia widoczność. Żaden z nich jednak nie znalazł przyczyn dla których kraj znakomitych win od wielu miesięcy nie widział kawy, czekolady, dlaczego państwo o urodzajnych ziemiach i wspaniałym klimacie ma puste półki sklepowe i milion bezrobotnych. Wydaje się, że zaden z nich nie zdaje sobie sprawy, że w Jugosławii ani w pozostałych krajach z zażelazanej kurtyny nikt z przeciętnych śmiertelników nie wybierał sobie dobrowolnie ta-

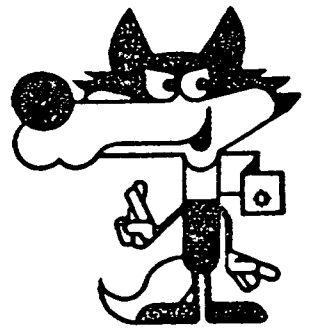
kiego systemu społecznego. Ze ojców wątpliwych sukcesów krajów socjalistycznych należy szukać w azjatyckiej mentalności władców Kremla, wybujałych ambicjach grupy karierowiczów rodzinnego chowu. Historia uczy, że na degradację i na potworną demoralizację społeczeństwa nie skazują się same dobrowolnie, o ile nie przekroczyły oczywiście pewnego wysokiego poziomu dobrobytu. Jakże więc wiatry pchają sojuszników Wielkiego Brata w dół? Korespondenci zachodni nie wiedzą. Dla nich ważne jest, że "u nas, na zachodzie" jest lepiej

Mój znajomy, Gandalf, opowiedział mi ostatnio stary, ponoc, dowcip, że w Polsce mamy socjalizm tylko złagodzony bałaganem. Tragiczne przerzenie ogarnia na myśl co by to było gdyby tam był porządek

Olimpiada trwa. Hordy zachodnich turystów przystają nad

odcisniętymi w betonie śladami butów Gavrilo Principa, studenta którego strzały do Arcyksięcia Ferdynanda wyzwoliły w Europie drzemającą w niej żądzę wojny. I pewnie myślą, że to on ją wywołał

MICHAŁ

Sympatyczna maskotka Olimpiady w stolicy Bosni - wilczek Wuczek ze skrzyżowanymi, na szczęście paluchami

POLSKIE MUZEUM W RAPPERSWILU

Pozwalam sobie przypomnieć Członkom Wspierającym Polskie Muzeum w Rapperswilu, że rozpoczęliśmy nowy rok 1984, należałoby więc wyrównać składki członkowskie za rok 1983 oraz uregulować swe zobowiązania za rok 1984

Apeluję do Organizacji polonijnych oraz do osób, które jeszcze nie zapisały się na członków wspierających ten ośrodek polskiej kultury, by zrobiły to w tym roku

Roczna składka członkowska wynosi \$7 00, jest to znikoma kropla w morzu w stosunku do szalejących cen - każdego stac na ten skromny datek

Większe donacje są mile widziane

Czeki wzgl. MO proszę wystawiać na

Z J. Giera - Polish Museum in Rapperswil i przesyłać na adres 81 Kildonan Drive - Scarborough Ontario M1N 3B9

Po otrzymaniu należności, wysyłam odwrotną pocztą pokwitowane

Zbigniew J. Giera
Delegat na Kanadę

THATCHER

Dokonczenie ze str. 2

tyjskiej firmy budowlanej (Cementation International Ltd) wygrane przetargu wartości 625 milionów dolarów na budowę uniwersytetu Omanskiego oraz wkrótce potem, że wziął udział w korzystnych prywatnych transakcjach jako syn premiera Wielkiej Brytanii w Hong Kongu i Ameryce Łacińskiej jej pozycja nadal pozostała niezrównana, że opatrzoną znakiem zapytania, gdyż czekałem na to jak zachowa się moja nieskazitelna Żelazna Dama polityczna. Czekam cierpliwie ponad trzy tygodnie i teraz już wiem, że nieskazitelność coraz trudniej znaleźć w świecie polityki. Początkowo pani premier ignorowała wszelkie interpelacje poselskie w tej sprawie "Odpowiadam za to jak pełnię swe obowiązki publiczne - bronila się w parlamencie. Mam nadzieję, że nie osiągnęliśmy etapu w którym rodzice i synowie muszą składać sprawozdanie władzom ze wszystkich swych spraw. Jesli do tego doszło,

mielibyśmy rok 1984". A potem sprawę uciął sam spiker Izby Gmin B. Weatherill, który odrzucił petycję 40 posłów domagających się debaty parlamentarnej w kwestii Thatcher-syn. Stwierdzając, że przepis przyjęty przez parlament w 1974 roku daje prawo prywatności każdemu członkowi parlamentu i ich rodzinom oraz, że każdy członek parlamentu ma obowiązek ujawnienia w razie potrzeby wyłącznie swych osobistych inwestycji czy transakcji finansowych

Oczywiście nie ma nic nielegalnego w fakcie, że syn pani premier bierze udział jako jej syn w legalnych transakcjach finansowych. Ale prasa brytyjska podkreśliła, że obok prawa istnieje moralność i że w zgodzie z tą ostatnią byłoby lepiej gdyby w relacjach Thatcher-syn nie pojawiło się nic co mogłoby być zinterpretowane jako nepotyzm czy protekcja

Reakcja Thatcher dolewa jeszcze oliwy do ognia

Żelazna Dama tak. Ale już nie nieskazitelna

SWIATOWIT

DR. JANINA KORZEKWA LEKARZ INTERNISTA

UPRZEJMIIE ZAWIADAMIA
O ZMIANIE ADRESU SWOJEGO GABINETU
z 2401 Bloor St W Toronto, Ont
na 312 RONCESVALLES AVE.

(rog Constance Street)

TORONTO, ONTARIO M6R 2M5

TEL. 536 - 0433

Od 1 lutego 1984 r

Proszę zamawiać wizyty telefonicznie

70-71

TYLKO RAZ 24 LUTEGO 1984 roku

JEDYNY W SWOIM RODZAJU BAL MASKOWY
(czytaj GAŁGANIARZY)
STUDIA KALEJDOSKOP

DLA PRZEBRANYCH WSTĘP - Jedyne \$3 00
NIEPRZEBRANI \$3 00 plus kara \$5 00

Fundusz przeznaczony na działalność polonijnego teatru w Toronto

Liczne zgłoszenia przyjmuje się w godz. 9 rano - 4 po poł

TEL. 533 - 9471

UWAGA TYLKO 200 miejsc
PAMIĘTAJCIE 24 LUTY, PIĄTEK
GODZINA 7 WIECZOREM
DOM KOMBATANTA - 206 Bloor St W

